

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četr-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrť strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Bobnanje „Kmetškega lista“.

Najbolj nenaravna in najbolj nesrečna politična tvorba, kar jih je videla politična zgodovina naše mlađe države, je takozvana kmetška demokracija. V njej so se združile stranke, ki so se do zadnjega časa pobijale na življenje in smrt: hrvatska Radičeva, samostalna demokratska in samostojno kmetška stranka. Te stranke so se združile ne radi skupnega programa in radi skupnosti končnih ciljev, marveč radi največjega hrepenenja, ki so z njim napolnjena njihova srca: radi hrepenenja po vladi. To njihovo hrepenenje je bilo strastno in zato je bila brezmejno strastna vsa njihova politika, vse njihovo politično nastopanje. Brezmejna strast, ki je polnila njihova srca, se je zlivala v njihove besede, katere so kar mrgolele najostudnejšega zmerjanja in najogabnejših psovok. Ni ga parlamenta na svetu, in mi smo v svojem listu to neprestano ugotavljali, kjer bi se tako grdo zmerjalo in psovalo, kakor v beogradski narodni skupščini. Ako je prišlo v tem parlamentu do tega, do česar v drugih parlamentih navadno ne pride: do vsega obžalovanja in vse obsodbe vrednih smrtnih strelav, je kmetška demokracija s svojim zmerjanjem in psovanjem dala povod zato. Ako mi to ugotovimo, ugotovimo samo resnico, pa bilo to »Jutru« in »Kmetškemu listu« prav ali neprav.

Iz obžalovanja vrednega dogodka v narodni skupščini dne 20. junija hoče kovati politični kapital zlasti samostojna kmetška stranka, ki je med Slovenci zapadla boleznim politične sušice. Kakor zdravniki vbrizgavajo sušičastim ljudem tuberkulin in druga sredstva, tako se kolovodje samostojne kmetške stranke trudijo s pomočjo »Kmetškega lista« onemoglim svojim pristašem vbrizgati novih moči. »Gospodarska in zakonodajna samostojnost«, »Fede-

rativna Jugoslavija«: to so tista čarobna gesla, od katerih pričakuje »Kmetški list« velike uspehe za svojo stranko. Slovenski kmet pa se smeji kmetijskim kolovodjem in njihovim nakanam. Smeji se jim, ker to gospodo dobro pozna do dna njihove duše. Samostojni kolovodje so v zvezi s Pribičevičevimi demokrati naprtli naši državi centralizem z vsemi njegovimi nesrečnimi posledicami. Beseda o samostojnosti, avtonomiji in federaciji v njihovih ustah je največja hinavščina. Kje pa je bila vaša samostojnost in avtonomija l. 1920, leta 1921 in vsa leta do konca junija leta 1928? Dokler ste bili na vladi v Beogradu, ste nalagali slovenskemu narodu okove ter ste mu jemali kos za kosom njegove samostojnosti in nekdanje avtonomije. Sedaj pa, ko ste v opoziciji, kričite: Dajte nam samostojnost! Hinavci, kdo bi vam mogel verovati le trohico vaših besed! Nekdaj ste slovensko samostojnost prodajali zato, da ste prišli na vlado ter ostali na njej, sedaj ste slovensko avtonomijo in samostojnost prinesli na trg, da bi z njo tržili ter jo zopet prodali za — sprejem v vlado. Najogabnejše politično trgovanje! Tej ogabnosti je pa podobna še druga ogabnost, in ta je nesramno in brezvestno hujskanje med Hrvati zoper ogromno večino slovenskega ljudstva. Zvesti svojim samostalno demokratskim učiteljem, ki so v laganju in črnenju dosegli vrhunec, trosite med Hrvati laži o slovenskem ljudstvu in njegovem razpoloženju. Tako hočete nahujskati Hrvata zoper Slovence. Ali si niste v svesti, da s tem škodite o bema: Hrvat in Slovincu? Vsa vaša politika je nepoštena in hudobna in zato ne bo rodila od vas zaželjenih sadov. Laž, zavijanje in hujskanje še ni moglo rešiti nobene stranke, pa bo tudi vam pomoglo v zasluženih grob.

ci, katere je zadela maščevalna roka obrazumljenega Puniša Račiča, še strašnejše za nas Jugoslovane je pa dejstvo, da ustvarja sovraštvo vedno večji prepad med Hrvati in Srbi. In če se vprašamo, kdo je resnični krivec te rodbinske in narodne žaligre, dobimo odgovor: samo nesrečna, usodepolna politika Samostojne demokratske stranke in metode njenih voditeljev. Zato obtožujemo mi Pribičeviča in njegovo stranko. Oni so moralni krivci strašnega krvavega dogodka v narodni skupščini, oni so krivci prepira med Hrvati in Srbi ter glavni krivci nezadovoljstva državljanov SHS z ureditvijo in gospodarskim stanjem naše države.

Kaj je treba pomniti?

Ureditev naše države bi bila že od vsega začetka drugačna, ako ne bi bilo Pribičeviča in njegovega usodepolnega, za vse Slovence in Hrvate pogubonosnega vpliva ob ustanovitvi države l. 1918, dalje v ustavotvorni skupščini leta 1920 in 1921 ter še pozneje v politiki leta 1923 in 1925. Vse te letnice značijo nesrečen in za državo škodljiv vpliv Pribičevičeve stranke.

Ko se je pogajal leta 1918 v Ženevi dr. Korošec, dr. Trumbič, in dr. Čingrija v imenu Narodnega sveta z zastopniki Srbije in to vlade in opozicije, so sklenili dogovor, po katerem bi bili mi Slovenci, Hrvati in Srbi iz bivše Avstro-Ogrske svoja posebna, Srbiji enakopravna država, tedaj je preprečil to Pribičevič. Zatajil je Narodnemu svetu v Zagrebu ta dogovor in v sporazumu s Pašičem preprečil dr. Korošec in dr. Trumbičev načrt. S svojim ravnanjem je tedaj tudi odbil ter potisnil na stran Stjepana Radiča in njegovo stranko.

V ustav. skupšč. je bila druga prilika, da se uredijo odnošaji med Srbi, Hrvati in Slovenci ugodnejše za Hrvate in Slovence. Pa zopet je bil Pribičevič z dr. Žerjavom in s Pucljevo »samostojno«, da so politično izdali in zabarantali resnično politično-upravno in gospodarsko samoupravo nam Slovincem in Hrvatom. Vidovdanske ustave in centralizma ne bi bilo, ako ne bi bili zanj Pribičevič, Žerjav, Puclj in njihovi tovariši. To je nepobitna resnica. Kdor je ali iz politične kratkovidnosti in nespoštnosti, ali iz strankarske zagrizenosti ali celo osebne dobičkarije storil ta greh, ta je nesposoben, da zdaj govori o reviziji, ker s tem uganja podlo hinavstvo ali pa ubija svoje

Ivan Vesenjāk:

Obtožujemo SDS.

V belgrajski bolnici ležita ranjena: voditelj največje hrvatske stranke Stjepan Radič in njegov zvesti pristaš dr. Iv. Pernar; zagrebško pokopališče pa ima dva nova groba politikov te stranke: sedem osirotelih

otročičev s svojo materjo ne bo na tem svetu več videlo svojega očeta Pavla Radiča in hrvatski siromašni otroci ne več svojega dobrotvora dr. Basaričeka.

Toda niso samo grobovi in ranjen-

lastno politično dete. Zaupanja na noben način ne zasluži.

Še enkrat priložnosti

Da bi izvedel svojo nakano in svoje načrte do kraja, je nastopil Pribičević in Žerjav tiransko in krvoločno. Politično se je s Pašičem dogovoril, da odločuje Pribičević s svojimi v Sloveniji, v Hrvatski do Osijeka ter v severni in srednji Dalmaciji — v ostalih delih pa Pašič s svojimi. To je bila doba v letih 1923 in 1925, doba najstrašnejše strahovlade nad Hrvati in Slovenci in najostudnejše zlorabe moči v zasebne in strankarske svrhe. Tedaj je cvetela korupcija in je Tiszov učenec Pribičević gazil vsa načela o svobodi in pravici. Tisoče hrvatskih kmetov so zaprli, njih vodja Stjepan Radič se je zatekel pred tem nasiljem in grozotami v inozemstvo, a Slovenska ljudska stranka je pod vodstvom dr. Korošca bojevala najsrdečije parlamentarne boje, kar jih pozna naša slovenska politična zgodovina.

Nismo pozabili,

da je Pribičević in Žerjav s svojo stranko zatrl vse naše časopise — »Slovenskega Gospodarja«, »Stražo« in »Domoljuba«. Nismo pozabili, da so žandarji morali duhovnike in ljudstvo špijonirati celo v cerkvi, pa se jim je ta ostudni nalog gabil. Nismo pozabili, da smo bili zasramovani in obrekovani kot »protidržavni elementi«. Nismo pozabili, da so se preganjali uradniki v političnih uradih, na pošti, na vseh javnih zavodih in posebej še v šolah. Sveta ni bila ne svoboda posameznika, ne spo-

štovanje pred občinsko samoupravo. Delavec in kmet sta bila v smrtni nevarnosti, ako sta si upala izraziti svoje prepričanje. Orjuna se je vdinjala skoraj vsa tej kliki, ki je hotela vladati brez naroda in proti narodu.

Gospodarsko so uničili

naše ljudi in naše kraje, na korist stranki in posameznikom. Ostudno hinavstvo in sramotna dobičkaželjnost se izražata v tem, kako so postavljali sekvestre, kako občinam komisarje, kako so »nacionalizirali« podjetja s tujim kapitalom, kako so z veriženjem valute, z razsipavanjem in brezvestnim gospodarstvom uničili pri Jadranski banki in pri Slavenski banki ter po drugih zavodih največji del slovenskega premoženja našemu skrbnemu ljudstvu.

Zaključek.

Strašni vzgledi nesposobnosti in pokvarjenosti so to in zato tej stranki in njenim voditeljem nihče verovati ne more in ne sme. Hujše kakor prasci na vrtu so delali politično in gospodarsko ti ljudje ter zlorabljali našo lepo državo in oblast v njej. Sedaj kriče po svobodi, ki jim je nihče ne krati, sedaj govore o korupciji, ki je z izvoznici vred njihov izum in je sedaj ni, sedaj govore o reviziji ustave, ki so jo oni ustvarili. Pustite jih na vlado, pa bodo zopet ravno takšni kakor so bili, zato je za zastopnika svobodeželjnega, delavnega in poštenega slovenskega ljudstva stvar jasna: mi obtožujemo te ljudi in to stranko kot krivce, zato ž njimi nič, z drugimi, posebno s Hrvati, vselej radi.

Mehika in naši »krščanski« samostojneži.

»Kmeti list« je že dostikrat dokazal, kako je krščanski in kako je poln vneme za prosep krščanstva in za obrambo pravic katoliške Cerkve. Preganjanje katoličanov v Mehiki mu daje zopet priliko, da pokaže svoje globoko krščansko srce.

O stanju in trpljenju katoličanov v Mehiki so obvestili svet ne samo krščanski časopisi, marveč tudi takšni listi, ki so na svobodomiselni strani, kakor zlasti nekateri veliki listi na Angleškem. Za »Kmeti list« (številka od 27. junija) so vsa ta poročila »otročje bajke in izmišljotine«. Sam mehiški predsednik Calles, ki preganja katoliško Cerkev, je priznal, da je bilo usmrčenih okoli 50 duhovnikov in morda še več, za »krščanski« »Kmeti list« pa so to samo otročje bajke in izmišljotine.

Za »krščansko« glasilo slovenskih samostojnežev je jasno in gotovo dejstvo, da so vseh razmer v Mehiki krivi duhovniki, in sicer že radi tega, ker jih je baje preveč. »Ako imate«, tako povdarja »Kmeti list«, — »pri nas v kraju dve, tri gostilne, je v Mehiki v enakem kraju dvakrat toliko kloštrov. In vsa ta armada dušnih pastirjev je živela udobno na račun izmozganih množic mehikanskega prebivalstva. Pomislimo, o

prijatelj v Kristusu, koliko jeze in sovraštva in gorja je pri nas n. pr. v taki fari, kjer prične agitirati samo eden klerikalen agitator. Kaj šele v Mehiki, kjer jih je nastopilo v enem kraju mesto enega kar po — 30, ne vštveši celih kompanij patrov in sfnatiziranih redovnic!»

Te besede glasila slovenskih samostojnežev smo navedli doslovno za to, da se spozna ves nekrščanski duh, ki prošinja ta list. Koliko besed je zapisal »Kmeti list«, toliko je zapisal neresnic. Bogastvo katoliške Cerkve v Mehiki je prava bajka in prazna izmišljotina. Kar ima Cerkev v Mehiki premoženja, to je vse dobila od katoliških vernikov in to uporablja ne v udobno življenje svojih služabnikov, marveč za dobrodelne namene, za bolnišnice, sirotišnice in za šole. Ako dotičnemu samostojnemu kolovodji, ki je spisal v »Kmeti listu« članek o Mehiki, niso po gođu kloštri, marveč mu bolj prija go gostilne, je to dokaz njegovega — majhnega kulturnega smisla in njegove velike žeje, ki jo more tešiti po gostilnah. Kar pa piše o velikem številu klerikalnih agitatorjev v Mehiki, ki je baje tako veliko, da pride na enega agitatorja v Sloveniji 30 v Mehiki, je to prav velika in debela laž.

V Mehiki sploh ni nobene takozvane klerikalne stranke, ker se tamošnji katoličani ne brigajo dovolj za politiko. Ako bi bili mehiški katoličani organizirani v kakšni enotni krščanski politični stranki, bi njihova moč v javnem življenju bila večja in tako velika, da jih liberalci, socialisti in komunisti pod vodstvom Callesa ne bi mogli pritiskati in preganjati.

Krvavo preganjanje kristjanov v Mehiki in vsa grozodejstva tamošnjih svobodomislecev pod vodstvom boljševiškega agitatorja Callesa so razburila ne samo ves katoliški, — marveč zadnji čas ves pošten svet. Protestom rimskega papeža, katoliških škofov in krščanskih strank po raznih državah se je tudi pridružila angleška socialistična delavska stranka z ostrim protestom zoper Callesovo tiranijo in krvavo preganjanje. »Kmeti list« pa ne najde niti besedice obsodbe za Callesova grozodejstva zoper katoliško Cerkev, marveč zvrča vso krivdo na Cerkev in njene duhovnike, ki jih po parlamentarnem besednjaku kmetске demokracije psuje kot »žegnane pijavke in kobilice«. S tem kaže isto strupeno sovraštvo zoper Cerkev in duhovnike, kakor so z njim prešinjani mehiški preganjalci katoliške Cerkve s Callesom na čelu. Ali je še kakšna krščanska hiša v Sloveniji, ki odpira svoja vrata »Kmeti listu« in za njim stoječi samostojni stranki?!

Radičevac je stal sredi vasi, stal in gledal v svoj list. Ni mogel doumeti. Drugi so to opazili in so ga začeli izpraševati:

»No, kaj pa tako gledaš? Ali je že zopet kdo koga ubil?«

Radičevac pa odgovori: »Ne še, pa še bodo! Ubili bodo lastnega otroka!«

»Kdo?«

»Kdo? Radičevci in demokrati! Ubili bodo, tako pišejo, ubili bodo — centralizem, ki so ga sami ustvarili; ubili bodo torej svoje lastno delo — svojega lastnega otroka!«

»Kako pa so prišli do te pameti?«

»Ta uboj jim je glavo odprl, ta uboj jim je dal to misel!«

»Če bi preje prišli do te pameti, bi se ta uboj niti ne zgodil, ne bi država zaradi njega trpela, kakor zdaj trpi veliko škodo doma in na tujem!«

Tak je bil razgovor na vasi med kmeti, dokler ni prišel znanec gospodar.

»No, kaj pa ti praviš«, so ga vsi vprek vprašali. On jim je pa to-le povedal:

»Vidovdan je bil 28. junija. Spominimo se tega dneva! Kako so na ta dan usilili naši državi — centralistično ustavo. Usilili so jo lahko, ker je Radič doma sedel za pečjo in se je samo dr. Korošec boril zoper centralizem. Lahko so jo izglasovali, manj

kalo je poleg srbskih le 13 glasov. In teh 13 glasov — res nesrečno število — so dali slovenski demokrati in takratni samostojneži. Žerjav in Pucelj, oba sta dvigala na oni Vidovdan roke za centralizem! Tega ne smemo pozabiti! Kajti za vsa leta od tedaj odgovarjata za centralizem le ravno ta dva! Dr. Korošca in nas nje gove pristaše so proglasili za protidržavne, ker smo hoteli avtonomijo.

»Kaj pa Pribičević«, je vprašal hitro eden.

»Pribičević«, je nadaljeval gospodar, »je najbolj zanimiva figura v tej izpjembi. On je preje hujskal Srbe zoper Hrvate, batinal jih je kot smrkovce, danes pa se hoče vsiliti kot vodja Hrvatov in jih hujska zoper Srbe. Če je danes sploh komu žal, da je št. Radič še vodja Hrvatov, je to samo Pribičeviću, ki ga je namenoma shujskal tako daleč, ki je že sedel na Radičev predsedniški stol v Zagrebu in govoril v imenu hrvaškega naroda! Zdaj pa mu je njegov načrt spodletel, zdaj pa bi se ga Hrvati že radi otresli. Saj niso še pozabili onih batin, ki jim jih je Pribičević našteval dan za dnevom.«

Radičevce je jezno vzkliknil: »Pod Pribičevića pa ne grem!«

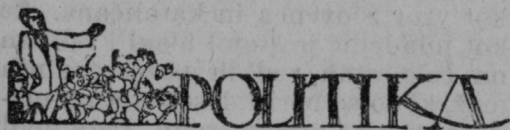
Gospodar ga je nagovoril: »Sedaj si že, ker je Pribičević do sedaj komandant tudi radičevcev. Ako Radič ozdravi in bo pameten dovolj, da si poišče iskrenih prijateljev, potem bo dobro za Hrvaško in vso državo. Ako pa ostane pod vplivom Pribičevića, tedaj pa njemu in hrvaškemu narodu ni pomoči!«

»Najbolje, če mi skupaj potegnemo, vsi, ki smo za avtonomijo«, je dejal sosed radičevcu.

»Res, bilo bi najlepše, da se složimo vsi, Slovenci, Hrvati in Srbi, da se da vsakemu od treh narodov svoboda, avtonomija, kakor jo je SLS od začetka zahtevala. Želel bi le, da bi nam Hrvati bili vsaj polovico tega iskreni, kakor smo mi njim! Tri leta smo vodili Slovenci boj za se in za Hrvate. Spravili smo jih končno v Beograd. Tam pa so nas Hrvati sramotno zapustili in šli s Pašičem. Ako zdaj ponovno nastopimo, upamo vsaj zdaj, da bomo složni v delu za avtonomijo, za svobodo Slovencev v Sloveniji in Hrvatov na Hrvaškem!«

»Prav za prav pa moram jaz sedaj k vam pristopiti, ko sprejememo vaš program«, je dejal radičevce.

»Najbolje storiš«, je dejal sosed in kmetje so ga res kot prijatelja sprejeli v svojo sredo in v organizacijo SLS.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada ne odstopi. Opozicija je napovedovala vsaki dan, da bo drugi dan vlada odstopila. Vlada pa je tega mnenja, da ni povoda za odstop. Zato tudi ne bo odstopila. Pač pa se

je že predlagalo, da se sedaj znova povabi Hrvate, da vstopijo v vlado.

Dr. Korošec — ministrski predsednik? Vukičević je stavil predlog, da naj popolnoma nevtralen član prevzame predsedstvo vlade in spravi Srbe in Hrvate. Ta mož pa je danes edino le voditelj Slovencev dr. Ant. Korošec. Ako bi torej prišlo do kakih izpjememb, bi te bile v smislu Vukičevićevega predloga.

Pribičević govori v imenu Hrvatov. Ker je Radič še bolan, govori sedaj vedno le Pribičević v imenu Hrvatov. In to je politično najslabše, ker je ta človek svoj čas govoril v imenu Srbov zoper Hrvate. Srbski listi so se vsi vzdignili sedaj zoper Pribičevića in ga stalno napadajo. Pribičević je začel odgovarjati v — italijanskih časopisih. Grozi z vsem mogočim, vendar se njegove grožnje ne vzamejo resno.

Pribičević in Radič zoper Slovenijo! V svojih zahtevah, ki sta jih stavila zadnji čas, je tudi ta, da se naša država uredi na ta način, da bo imela dva dela: Srbijo in Hrvaško. Slovenije ne poznata, pač pa zahteva ta, da spada Slovenija pod Hrvaško in trdita, da smo Slovenci le — hribovski Hrvati. Ta izjava znova kaže, kam vodijo naše kmete tisti, ki jih spravljajo pod komando Radiča.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nova vlada v Nemčiji. Po večtedenskem pogajanju so končno vendar sestavili vlado v Nemčiji. Ta sedanja vlada je iz štirih strank: socialistov, ljudske stranke, bavarske kmetijske stranke in centruma. Nemčija dela pametno politiko in stranke gredo po končanih volitvah složno na delo.

V Avstriji vladina kriza. Avstrijski kancler Seipl sicer izredno dobro vlada Avstrijo, vendar ima večkrat nepričakovane težave. Zaradi obsodbe znanega komunista Bela Kuna, ki je svoj čas povzročil boljševiško revolucijo na Madžarskem, je prišla sedaj avstrijska vlada v krizo. Upati je, da se zadeva mirno uredi.

Velika zarota na Češkem. Čehoslovaška ima dva precej različna dela: Češko in Slovaško. Slovaška je bila preje pod Madžarsko. Madžari seveda še sedaj ne mirujejo in tako so pripravili veliko zaroto za odcep Slovaške od Češke. Po Slovaškem so se zato vršile velike preiskave in so veliko ljudi pozapri.

Mussolini v Gorici. Mussolini se rad pokaže na naši meji, kadar je kak večji politični spor v Beogradu. Tako se je tudi pokazal te dni v Gorici in na slovenski meji. Pa zastonj čaka, da bi ga kdo poklical — posredovat!

Evropsko časopisje o Jugoslaviji piše zopet popolnoma dostojno, posebno francosko in angleško. Uboj v narodni skupščini se smatra kot zločin enega znorelega človeka in se poziva vlada, da ne odstopi. Posebno dr. Korošcu pripisujejo moč, da bo spor med Srbi in Hrvati uredil.

ZA NEDELJO Duh Kristusov.

»Množica se mi smili«, je rekel Kristus, ko je gledal v puščavi pred seboj upehane in lačne ljudi. Nato je nasitil na čudovit način 4000 ljudi s sedmimi hlebi kruha. Pri tej priliki je razodel Kristus zopet tako jasno z besedo in z dejanjem svoje srce. In je samoposebi umljivo, da so prišle te besede in to dejanje iz Kristusovega srca. Saj je srce Kristusovo tisto srce, ki je čisto polno Boga, ki je čisto prešinjeno od Boga, od Boga, ki je poln ljubezni in očetovske dobrotljivosti do vseh stvari, ki odpira svojo roko in napolnuje vse s svojimi blagodari.

Zato je tudi umljivo, da ta duh usmiljenja in dobrotljivosti vedno živi v katoliški Cerkvi. Katoliška Cerkve je skrivnostno telo Kristusovo, katerega oživlja, navdihuje in prešinja Kristus s svojim duhom. Radi tega pa so bile besede Kristusove: »Množica se mi smili« vedno tudi mišljenje katoliške Cerkve. Prvi kristijani v Jeruzalemu so bili tako polni tega duha, da jim daje sv. pismo samo spričevalo, da ni bilo reveža med njimi. Kristijani, ki so se spreobrnili iz poganov, ki so bili po besedah sv. Pavla brez srca, brez ljubezni, brez usmiljenja, so bili tako usmiljeni in dobrotljivi, da so kazali pogani na nje, kakor na čudež in so govorili: »Glejte, kako se ljubijo med seboj!« In vidimo tega duha dobrotljivosti in usmiljenja v katoliški Cerkvi vsa stoletja do naših časov. Vidimo, kako katoliška Cerkve zida bolnice, hiralnice, sirotišnice in še druge dobrotne zavode, vidimo, kako nastajajo v Cerkvi najrazličnejši redovi, moški in ženski, ki imajo za življenjsko nalogo gojiti kršč. dobrotljivost, vidimo, kako se za pomoč revežem žrtvujejo ogromne svote, vidimo v Cerkvi cele množice ljudi, ki v pomoč svojemu bednemu bližnjemu žrtvujejo svoje moči, svoje zdravje, da, celo svoje življenje. To je duh Kristusov, ki se izživlja v katoliški Cerkvi.

Duh Kristusov je duh usmiljenja in dobrotljivosti, zato je pa vsaj nekaj tega duha v vsakem pravem kristijanu, ki je rojen iz Kristusa, ki živi iz Kristusa. Kristus sam je postavil ravno to za znamenje svojih učencev, svojih vernikov. »Po tem bo svet spoznal, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj«, je rekel apostolom pri zadnji večerji, ko se je poslavljajal od njih. Da, tako jasno je hotel pokazati, da je usmiljenje in milosrčnost po njegovi želji, po njegovem duhu, da je spregovoril ono pomenljivo besedo: »Resnično, kar koli ste storili najmanjšemu mojih bratov, ste meni storili.« Zato je tudi Friderik Oznanam, ko mu je pri nekem verskem prepiru njegov nasprotnik zabrusil: »Kaj se boš z besedami potegoval za vero, pokaži raj-

še v dejanju, da si kristijan, šel pa je začel ustanovljati Vincencijeve konference, ki imajo namen podpirati reveže.

Pa ti morebiti prihaja vprašanje: »Če je Bog tako dobrotljiv in usmiljen, zakaj vendar sam, ko je vsemogočen, ne da ubogim vsega v izobilju, zakaj zahteva od nas, da moramo podpirati siromake!? Bog hoče, da smo mi njegova podoba na zemlji. Kakor naj bi bil človek kot krona stvarstva in gospodar vsega podoba vsemogočnega Boga, ki vsemu svetu gospoduje, tako naj bi bil človek, ki podpira svojega bližnjega, podoba neskončno dobrotljivega Boga, ki za vse skrbi in vse ljubi. Mi naj bi enkrat postali deležni neskončnega bogastva božjega, zato naj bi pa pustili, da tukaj na zemlji uživajo drugi od tega, kar nam preostaja. Zato je tudi Kristus čisto določno napovedal, da bo naše zveličanje plačilo posebno za naše usmiljenje in našo dobrotljivost. Večni sodnik bo govoril na dan splošnega plačila izvoljenim: »Pridite vi blagoslovljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka! Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali . . . Kar koli ste najmanjšemu mojih bratov storili, ste meni storili.«

To je zopet velika točka, v kateri moramo izprašati svojo krščansko vest, ob kateri si moramo postaviti vprašanje: »Ali smo pravi kristijani?« Če nam je tako neprijetno, kadar se nam približa kak revež, ako smatramo ubožca za človeka nižje vrste in mislimo, da je pod našo častjo, da smo ž njim prijazni, nam pa manjka še veliko Kristusovega duha. Če sedimo pri polni mizi in zabavljamo čez raztrgano sodrgo, nam manjka še veliko Kristusovega duha. Če izda naše ljudstvo vsako leto težke tisočake za čezmerni — povdarjam: čezmerni — alkohol, s katerim si celo kvari svoje zdravje, druge pa ob svoji nezmernosti pusti v največji revščini, nam manjka še veliko Kristusovega duha.

Pokaži v dejanju, da si kristijan! — sliši Ozanam in gre opravljat dela krščanskega usmiljenja. Pokažimo tako tudi mi, da živi v nas duh Kristusov!

Svetniki dobrotelnosti. Vsi svetniki so bili ljudje usmiljenja in milosrčnosti, ker svetnik biti se pravi: približati se v svojem življenju kolikor mogoče Kristusu. A nekateri so se v krščanski dobrotelnosti še prav posebno odlikovali. Mesca julija obhajamo godove treh takih svetnikov — 18. julija je god sv. Kamila Leljskega, ki je ustanovil v Rimu bolnico za neozdravljive in poseben red, ki streže takim bolnikom. 19. jul. pa god sv. Vincencija Pavelskega, največjega svetnika krščanske dobrotelnosti, ki je skrbel za reveže vsake vrste in bil tudi soustanovitelj družbe usmiljenih sester. 20. julija pa

obhajamo spomin sv. Hijeronima Emilijanskega, ki je skrbel posebno za zapuščene in zanemarjene otroke.

Kako gojijo drugod krščansko dobrotelnost? Narod, ki se posebno odlikuje po svoji skrbi za vse bedne in revne, so poleg Francozov prav gotovo Nemci. V Berlinu so n. pr. kat. dobrotelna društva v letu 1927 razdelila podpor v znesku 1,120.000 Din. Razven tega še imajo razne zavode, kakor: okrevališča, zavode za stare ljudi, eno bolnico, društvo za slepe, društvo za gluhone, nadalje štiri zavode za dojenčke, 31 otroških vrtcev, 19 zavetišč za večje otroke. In kakor je v Berlinu, tako je tudi drugod. Ko so pri ministrstvu za socialno skrbstvo delali proračun za leto 1928, so izračunali, da bi morala država na leto izdati za socialno skrbstvo 6028 milijonov več, ko ne bi bilo katoliških redov in dobrotelnih zavodov. Pred kratkim so obhajali nemški katoličani v Dresden-u svoj karitativni dan, na katerem so se posvetovali, kako bi še bilo skrbeti za one, ki jih muči beda bodisi telesna, bodisi dušna. — Taka socialna ter karitativna zborovanja so imeli tudi drugi narodi v Dublinu, v Parizu in drugod. Zborovanju v Parizu je poslal kardinal Dubois pismo, v katerem pravi, da naj bi se francoski katoličani ravnali po besedah, ki jih je zapisal Ozanam: »Vera in ljubezen prvih krščanskih stoletij za našo dobo niso odveč. Ali mi ne živimo kakor prvi kristjani v pokvarjeni ter propadajoči družbi? Ista nesreča potrebuje isto pomoč. Zemlja je mrzla, mi katoličani imamo nalogo, ugašajoč plamen zopet razvneti.«

NOVICE

Duhovniške vesti. G. Alojzij Ostrc, kaplan v Beltincih, je dobil dopust, da nadaljuje svoje študije v Ljubljani. Za kaplana v Beltince pride g. Alojzij Žalar, doslej kaplan v Vidmu ob Savi. G. novomašnik Jožef Lužovič je nameščen kot kaplan na Vidmu.

Šolnina za izvenmariborske učence osnovnih in meščanskih šol. Krajevni šolski odbor v Mariboru naznaja: Izvenmariborski učenci, ki hočejo posečati osnovno ali meščansko šolo v Mariboru, morajo položiti pred vpisovanjem v šolo (torej pred 1. septembrom t. l.) pri krajevnem šolskem odboru v Mariboru letno šolnino 200 Din. Kdor prosi za celotno ali delno oprostitev plačevanja, mora vložiti še tekom počitnic na krajevni šolski odbor v Mariboru tozadevno prošnjo, kolkovano in opremljeno s premoženjskim izkazom. Ravnateljstva meščanskih šol in upraviteljstva osnovnih šol bodo vpisala izvenmariborske otroke v mestne šole šele tedaj, ko predlože njih starši potrdilo krajevnega šolskega odbora v Mariboru, da so ali šolnino

plačali, ali pa da so plačevanja oproščeni.

Vsem pevskim zborom in društvom v Slovenskih goricah! Ugotoviti moramo žalostno dejstvo, da povsod, tudi v Slovenskih goricah, kjer niso vedno le ptičke najlepše pod sadnimi in vinskimi vrtovi žgolele in pele, marveč je donela najbogateje in najkrasneje tudi narodna pesem, tudi med nami gineva narodno petje. Na njegovo mesto stopajo surove, nedostojne, tuje pesmi pouličnice in kričanke. Stari, petje ljubeči rod izumira in treba bo naraščaja, treba bo v mladini vzgojiti in vcepiti smisel in ljubezen do naše lepe slovenske pesmi. Dne 8. julija ob treh popoldne pride k Sv. Marjeti ob Pesnici naša najboljša vodnica slovenskega petja, namreč Glasbena matica s 50 pevci iz Maribora. Pridite vsa slovenjogoriška društva in pevski zbori, da sto pimo v stik, da naredimo načrt za oživitev lepega petja med nami in da ob tej priliki tudi uživamo krasno petje Glasbene matice, katere tu med nami sicer nikoli nimamo prilike slišati.

Občinske volitve pri Sv. Juriju ob Pesnici so razpisane za 29. julija t. l. Značilno je, kako se je postopalo glede vlaganja kandidatnih list. Sodišče je dne 23. junija proglasilo, da so reklamacije končane in da se lahko vlagajo kandidatne liste. Občinski urad pa je poslal cel spis sodišču nazaj in ni hotel dati zahtevanega potrdila, da se lahko vloži kandidatne liste. Na tihem pa je občinski urad med tem že dal razglas na desko in dve nasprotni listi ste bili vloženi, kljub temu, da se je naši stranki izjavilo, da še ni čas za vlaganje. Še le, ko je župan že davno prej dal nasprotnikom potrdilo, je naznanil tudi naši stranki, da je čas za vlaganje list. S tem so nasprotniki sicer preprečili, da ni naša lista prva, ali ne bodo pa za nobeno ceno preprečili, da naša stranka pri volitvah zmaga. To pa že povemo: Trčelja ali Dobaja ne maramo za župana! Naznanili že bomo pravočasno, katera škrinjica bode naša. Najbrže bode tretja škrinjica naša!

Pogreb umrlega rodoljuba Franca Frelhama v št. Ilju v Slov. goricah se je vršil v sredo, dne 27. junija, ob ogromni udeležbi obmejnega prebivalstva. Raz Slovenskega doma je plapolala črna zastava. Pogreb je pa vodil v spremstvu domačih dveh duhovnikov kanonik g. Čížek iz Jarenine. V cerkvi se je v posebnem govoru poslovil od rajnika duh. svetnik g. Vračko. Slavil je Frelhama kot vzor Slovenca in katoličana. Že kot mladenič je stopil blagi Frelham na čelo onih redkih požrtvovalnih mož, ki so se borili desetletja na meji za zmago našega rodu. Ustanovil je Bralno društvo, deloval je za naš napredek z vsemi močmi. Od cerkve do groba so nosili krsto župani in občinski odborniki. Pred Slovenskim domom in ob grobu se je pevski zbor s pesmijo poslovil od velikega rodoljuba. Prijatelj njegov, poslanec Že-

bot pa je ob grobu slavil Freihama kot steber slovenstva. Svetila mu večna luč!

Pot za koncentracijsko vlado prosta. Klub radikalne stranke in klub demokratske stranke sta imela seje početkom tega tedna. Jugoslovanski klub in klub bosansko-hercegovskih muslimanskih poslancev sta že prej storila svoje sklepe. Vsi vladni klubi so edini v tem, da je parlamentarno delovanje potrebno ter da se poskusi sestaviti koncentracijsko vlado, da se na ta način zastopnikom hrvatskega naroda nudi prilika sodelovanja v parlamentarnem delu pri reševanju važnih vprašanj, ki so na dnevnem redu. Posledica teh sklepov je ostavka Vukičevićeve vlade.

Vse cenjene naročnike, ki še niso poravnali za drugo polletje naročnine, prosimo, da isto takoj plačajo, ker drugače jim moramo ustaviti list.

Zdravljenje raka in neozdravljivih kožnih bolezni. V torek, 3. julija je pregledala zdravniška komisija pod predsedstvom ravnatelja uradov oblastne skupščine g. Gračnerja 26 najtežjih slučajev raka, kostne jetike in doslej neozdravljivih kožnih bolezni, ki jih bo začel zdraviti gosp. Poljšak iz Celja v baraki mariborske splošne bolnice. Javilo in prišlo je v Maribor osebno nad 50 bolnikov in to celo iz Srbije, Banata in iz najbolj oddaljenih krajev naše države. Komisija je natančno ugotovila stanje bolezni in bo pregledala napredek zdravljenja po preteku 10 dni. — Zdravniki — hvala Bogu so med njimi resnejše častne izjeme — gledajo z veliko nezaupljivostjo v Poljšakovo zdravlilno vedo; nezdravniška javnost je pa odločno na strani gospoda Poljšaka in bo pozdravila njegove uspehe z nepopisnim veseljem ter navdušenjem. O poteku zdravljenja bomo natanko poročali v razdobju od 10—10 dni.

Izjava. Opozorjen na dopis g. posl. Ivana Puclja v »Kmetiskem listu« od 27. junija t. l., kjer objavlja izjavo Filipa Primeča iz Hotinje vasi, odgovarjam na kratko to-le: Izjava je deloma čisto zlagana, deloma pa je nesramno zavijanje resnice mladega, delomrznega človeka, ki je že tako daleč zašel, da je lastno mater udaril po ustih, vsled česar se ji je kri vlila, da se stavi na očeta ter mu je celo denar vkradel za nabavo orjunaškega kroja. Plačilo za lažljivo obrekovanje ga čaka pri sodišču. G. Puclju pa častitam na takih poročevalcih! — Orehova vas, dne 3. julija 1928. Štefan Falež, nar. poslanec.

Promocija. V sredo, dne 4. t. m. sta bila na ljubljanski univerzi promovirana za doktorja bogoslovja gg. Jožef Mirt, ravnatelj, in Jakob Alek-

sič, prefekt, oba v dijaškem semenišču v Mariboru.

Prosvetna zveza v Mariboru je dne 22. marca t. l. vse preč. župnijske urade uljudno zaprosila, da se zavzamejo za mučeniško Mehiko in v zmislu katoliške akcije vposlane resolucije podpišejo in vrnejo. Akcijo moramo nujno skončati, torej ponovno prosimo, da se nam podpisana resolucija čim prej blagohotno vrne.

Prosvetna zveza v Mariboru prav uljudno prosi vse preč. župne urade, da ji radi nujnih predpriprav najkasneje do 15. julija vrnejo nabiralne pole udeležencev jubilejnega romanja na Brezje. Naj se obe prihodnji nedelji ljudstvo opozori, da svojo udeležbo takoj priglase, sicer bo prepozno, da se za redni potek romanja vse potrebno preskrbi.

Opozorjamo na treznostno skupščino na Kumu, ki se bo vršila 7. in 8. julija t. l.

Domovinski dan pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Kakor lani, priredi tudi letos šolska mladina skupno s podružnico Jugoslovanske matice pri Sv. Marjeti ob Pesnici domoljubno slovesnost »Domovinski dan« v nedeljo, dne 8. julija, popoldne ob 3. uri na sadonosniku g. Schickerja. Prosimo za darove za srečolov. Čisti dobiček je namenjen za revne učence in za Jugoslovansko matico, oziroma za obmejno ljudsko knjižnico. Vstopnina samo 4 Din. Dne 8. julija Vas prosimo in vabimo med nas, katerih težko narodno prosvetno in obrambno delo tu v obmejnem ozemlju podprite s posetom te prireditve! Naše geslo: Bog živi vse Slovence pod streho hiše ene!

Ustavitev prometa. Pri izvršitvi gradbenih del za preložitve Reismanovega klanca v Jareninskem dolu se je pokazala potreba, da se promet čez klanec začasno ustavi, kar se s tem objavlja vsem interesentom. Promet z avtobusi in osebnimi avtomobili se vrši za dobo zatvoritve te ceste lahko preko Jarenine, promet z vozovi pa po občinski cesti preko Sv. Marjete. V nujnih slučajih je prevoz preko Reismanovega brega dovoljen le izključno na lastno odgovornost voznika in s vsakokratnim dovoljenjem gradbenega vodstva na licu mesta, ki pa odklanja vsako odgovornost za eventualne nezgode, in zlasti za one vsled razstreljevanja. — Gerent okrajnega zastopa Maribor: dr. Andrej Veble.

Sv. birma v Murski Soboti. Gospod škof dr. Karlin je prispel dne 30. junija v Mursko Sobotu, da prihodnje dni deli v tej dekaniji zakrament sv. birme. Na kolodvoru ga je pričakovala nešteta množica, kjer so ga pozdravili zastopniki uradov: gosp. okrajni glavar G. Lipovšek, podžupan velike občine Murske Sobote g.

Čeh in šolski ravnatelj Gabrielčič. Pri prvem slavlolu, ki je nosil kaj pomenljiv napis: »Prihod ljubljene- ga očeta je veselje slovenskega kmeta in Slovenska krajina pozdravlja vladiko dr. Karlina« ga je pozdravil srednješolec Milan Skitek v vznešenih besedah. V prostrani cerkvi se je nato vršilo izpraševanje šolske mladine. Zvečer je dijaški pevski zbor zapel Prevzvišenemu par pesmi, narkar se je razvila po mestu bakljada, pri kateri je sodelovala godba iz Beltincev. Dopoldne je Presvetli delil zakrament sv. birme, popoldne je pa blagoslovil vogelni kamen dijaškega zavoda »Martinišča«. V Soboti sami se opaža, da ljudstvo in duhovščina z veliko udanostjo sprejema svojega škofa-očeta.

Smrt v visoki starosti. Pretekli četrtek je bil v Turnišču (Slov. krajina) pokopan J. Cigan, ki je že pred par leti prekorščil 80. leto. Bil je zvest pristaš SLS.

Nesreča pri zidanju. Dne 28. jun. se je zgodila v Beltincih dvojna nesreča. Pri popraviljanju grofovskega gradu sta padla dva zidarja z odra in sta se močno poškodovala. Eden si je zlomil nogo, drugi pa je dobil zelo težke notranje poškodbe, tako da tudi zdravnik ni mogel takoj pomagati.

Slikanje cerkve. Neki dobrotnik je poslal iz Amerike za slikanje nove cerkve v Veliki Polani (Slov. krajina) 8000 Din. Slikanje se že vrši. Svetišče je že poslikano in sicer zelo lepo. Sedaj se slika kor in ostali del cerkve. Delo vrši slikar Čeh iz Ljutlmera.

Pri cerkvi sv. Jungert pri Celju se vrši letos lepa nedelja 8. julija in ne 15. julija kot druga leta, radi tabora v Petrovčah, ki bo 15. jul., da se ne bodo romarji motili.

Gornjigrad postal mesto. S kraljevim ukazom na predlog notranjega ministra je povzdignjen trg Gornjigrad v mesto.

Strašna posledica gostilniškega prepira. Blizu mesta Kranj je popivala v neki krčmi družba in med drugimi tudi posestnik Naglič. Po običajnem prepiru so posadili kmečki fantje Nagliča pred vrata. To je Nagliča tako razkačilo, da se je splazil na svoj dom, vzel vojaško puško in se odpravil z njo v temi na pažo na iz krčme vračajoče se fante. Na razdaljo 30—40 korakov je ustrelil na smrt tri, in sicer: Franca Zavrha, Janeza Pipana in Matevža Kadunca. Nagliča, ki je oče 9 majhnih otročičev, so zaprli.

Mlad samomorilec. V Hrastniku se je ustrelil zadnjo nedeljo komaj 20letni rudar Josip Kirn. Samomor je izvršil baje radi tega, ker je bil potrjen k vojaku, a ni imel — denarja.

Smrtna nesreča. V nedeljo je padla pri Slov. Bistrici gdč. Gusti Lubej iz Maribora tako nesrečno s kolesa, da si je zlomila tilnik pri padcu in je kmalu zatem umrla v Slovenski Bistrici.

53 smrtnih žrtev. V rudniku Saint Quentin na Francoskem se je udrlo težko kamenje, ki je porušilo vod za

Vsaka slovenska hiša naj ima novo barvano Slomškovo sliko!

Naročajo se pri upravi „Našega doma“ v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 6/l.

sveži zrak. Vsled uhajajočega stisnjenega zraka se je razvnel v stranem rovu tleči požar in plini, ki so uhajali od tamkaj po drugih rovih, so zastrupili na smrt 53 rudarjev.

Mehika je dobila novega predsednika. Dne 1. julija so se vršile v Mehiki volitve predsednika republike. Mesto dosedanjega Callesa je bil izvoljen general Obregon, ki je zmernejši nego je bil zloglasni tiran — Calles.

Morilec 15 žen. Na Francoskem v mestu Marseille so odkrili grozen zločin. 61letni Gaillard je uganjal skozi leta pustolovščine z obljubami zakona. Lahkoverno ženstvo mu je nasedalo; izvabljal je od svojih zaročenk denar in nato jih je umoril na vse mogoče zverinske načine. Omenjenemu zločincu so dokazali, da ima na vesti 15 ženskih življenj. Morilca s prijeli v Alžirju v Afriki in ga bodo prepeljali na Francosko. Poizvedovanja policije so dognala, da je imel v banki 32.685 frankov gotovine. Razven tega je še imel lastno blagajno, ki je doslej še niso odkrili.

Nadaljnja usoda raziskovalcev severnega tečaja. V zadnji številki smo poročali, da se je posrečilo švedskemu letalcu Lundbergu, da je pristal s svojim aeroplanom na plavajčem otoku, na katerega se je bil rešil Nobile z delom tovarišev. Lundberg je naložil generala Nobila in ga prepeljal na italijansko ladjo. Ko je zopet zletel na plavajoči otok, se mu je pokvarilo letalo pri spustitvi na tla. Lundberg je še sedaj v družbi nerešenih Nobilovih tovarišev na plavajočem ledu. O generalu Nobilu poročajo, da je zelo slab in ga zdravijo na ladji. Druge vesti pravijo, da opisuje general potek nesreče. O švedskem učenjaku Amundsenu in pilotu Guilbaudu, ki sta hitela Nobile na pomoč, še dosedaj ni nobene sledi in nobenega glasu. Ruski ledolomec Krasin se bliža zgoraj imenovanemu otoku. Ta ladja je še edino upanje rešitve. Celokupni svet je čimdalje bolj ogorčen nad italijanskim podjetjem, ki ga je vodilo zgolj slavohlepje in zahteva sedaj tako težke žrtve. Od cele ekspedicije se je doslej rešil samo kapitan — Nobile. »Italia« je imela poleg Nobila s seboj še 15 mož, med temi znamenite učenjake; k temu je treba prišteti še Amundsena in Guilbauda s petimi spremljevalci ter Lundberga. In reševalno delo še davno ni končano in utegne zahtevati še novih žrtev.

Pritožbe vojnih invalidov. Podpisani dobivam v zadnjem času mnogo pritožb vojnih invalidov, da jih pri komisijah ali nadpregledih zavrnejo kot invalide, jim zmanjšajo odstotke invaliditete, čeravno vsak nezdravnik vidi, da je dotični težki invalid. Dne 1. junija sem dobil pismo invalidov iz Makol, v katerem se bridko pritožujejo o čudnem postopanju komisij in invalidskih sodišč. Mnogo je invalidov, ki so že več kot deset let bili kot težki invalidi in so res nesposobni za vsako delo, ali invalidska komisija kar naenkrat po desetih letih po površnem pregledu

kljub protestu prizadetega proglasi istega kot ozdravljenega. Vse polno je slučajev, da dobi invalid pri vsakem nadpregledu popolnoma nasprotnoče si odloke. Ker poslanci na take splošne pritožbe ne moremo v ministrstvu ničesar storiti v obrambo pravic ubogih invalidov, svetujemo prizadetim, da potom svoje invalidske organizacije pošljejo svojim poslancem utemeljene pritožbe, da lahko interveniramo. Najbolje pa je, da zbere organizacija take kričeče slučaje in jih pošlje v obliki spomenice Jugoslovanskemu klubu. V komisijah pa naj invalidi tudi po svojih zastopnikih takoj na liču mesta protestirajo proti kratenju invalidskih pravic. Ako pa sodišče zavrača rešitev, naznanite vse podatke invalidski organizaciji. Prosim pa, da se invalidi, ki pošiljajo pritožbe, tudi podpišejo in navedejo natančen naslov in vse potrebne podatke. Znano mi je, da največ ovire dela invalidom Višje invalidsko sodišče v Zagrebu, ker po več mesecev, da, celo leto dni ne izda rešitve. Vse take slučaje je treba zbrati po organizaciji invalidov. — Franjo Žebot, narodni poslanec.

Prostovoljno gasilno društvo Bistrica—Ruše vabi dne 8. julija na veliko slavnost povodom blagoslovitve nove turbinske brizgalne. Blagoslovitev brizgalne pri gasilnem domu ob 15. uri potem tehnična vaja, po vaji vrtna veselica pri gostilničarju gosp. Lud. Rotnerju. Ob slabem vremenu prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi vabi odbor.

»**Odpoved nesrečne žene**« je povest, ki je tako lepa, da jo mnogi po dvakrat ali celo štirikrat čitajo in še nimajo dovolj. Kdor je še nima, si jo naj čimprej kupi ali naroči. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru in stane samo 12 Din.

»**Ljudska samopomoč v Mariboru**« šteje v vseh oddelkih že nad 7000 članov. V oddelke B-I, C-I in D-I sprejemajo se po sklepu zadnje odboro ve seje samo še do 31. julija t. l. vse zdrave osebe do 60. leta. Za oddelek D-I je zdravniško spričevalo pogojno. 805

Sv. Ciril in Metod.

Dne 5. julija obhajamo god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Spomin svetih bratov se že od nekdaj pri vseh slovanskih narodih izredno časti, pa tudi po pravici, vsaj sta sv. Ciril in Metod apostola Slovanov, ki sta jim prinesla sveto vero in književnost v domačem narodnem jeziku. Posebno v zadnjem času se pomen in delo solunskih bratov posebno naglašaja, kar se je videlo ob proslavi 1100letnice rojstva sv. Cirila lansko leto. Ob tem slovesnem zgodovinskem trenutku je sedanji sveti oče Pij XI. izdal posebno apostolsko pismo, naslovljeno na jugoslovanske in češke škofe, v katerem pravi med drugim: »... Če sta sv. Ciril in Metod vsej cerkvi v slavo in čast, ju morajo vendar slovanski narodi, ki sta jih z velikim naporom Kristusu rodila, pred vsemi drugimi častiti in posnemati... Naj bosta torej sv. Ciril in Metod slovanskim narodom učitelja popolnejšega krščanskega življenja...«

Jugoslovanski škofje pa so ob tej priliki izdali skupni pastirski list, v katerem tako lepo označujejo delo slovanskih apostolov. Takole pravijo: Res je bilo že pred svetima bratoma pokristjanjenih mnogo Slovanov. Toda ta sveta moža božje Previdnosti sta znala, kakor še nihče pred njima, približati se srcu mladih slovanskih narodov, jih objeti in vzgajati z veliko ljubeznijo in z očetovskim razumevanjem za njihove potrebe in boli, govoriti jim v njihovem sladkem jeziku, podati jim evangelij Kristusov v besedi in pismu, ki je bilo Slovanom razumljivo, prilagoditi se njihovi blagi duši. In zato je bil uspeh njunega apostolskega delovanja tako obilen in bogat. Slovani so po sv. Cirilu in Metodu vzljubili krščanstvo, sprejeli ga v srce, s krščanstvom prešinili vse svoje življenje in čustvovanje. In od tedaj so mu ostali vedno zvesti. Sv. brata sta s svojo apostolsko modrostjo in s svojo požrtvovalno ljubeznijo pokristjanila slovansko dušo.

Tako naši škofje! Ljubezen do sv. Cirila in Metoda smo Slovenci lansko leto pokazali s tem, da smo slovesno obhajali 1100letnico Cirilovega rojstva, posebno še, da smo priredili prvo slovensko božjo pot na Velehrad, slovanski Rim, kjer je bil nadškofovski sedež sv. Metoda.

Letos zopet obhajamo god sv. Cirila in Metoda. Ob tej priliki zopet poglobimo svojo ljubezen in hvaležnost do naših apostolov, postavimo vse naše delo za versko obnovev našega naroda in za širjenje kraljestva božjega v varstvo svetih bratov.

V tem smislu je izdala naša mariborska Prosvetna zveza pred svojim zadnjim občnim zborom oklic, v katerem beremo med drugim: Ko je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda z dr. Grivcem na čelu pozvalo katoliške Slovane na delo za ciril-metodijsko misel, je Prosvetna zveza s svojimi društvi spoznala, da je ciril-metodijska misel neizčrpljivo plodovita tudi za prosveto in izobrazbo... Naše ljudstvo ima še danes v svojem varovanju ciril-metodijsko globokost in prisrčnost. Naša slovenska izobrazba še danes diha ciril-metodijsko navdušenost za svoj narod in domovino. Preprostimo našim ljudem zažari oko ob spominu na velika blago vestnika, kakor otrokom ob dragem očetu in materi.

Sv. Ciril in Metod sta res velika apostola krščanske vere in glasnika kraljestva božjega. Na Moravskem sta posebno delovala v okolici sedanjega Velehrada, med panonskimi Slovenci pa ob Blatnem jezeru, v sedanjem Prekmurškem in v vzhodni Štajerski. Sv. Ciril je umrl v Rimu leta 869, sv. Metod pa na Velehradu leta 885. Bil je moravski in panonski nadškof s posebnim pooblastilom za širjenje sv. vere med vsemi slovanskimi narodi. Pretrpel je mnogo težav in preganjanja.

Po Metodovi smrti so bili njegovi učenci pregnani. Širili sv. vero in slovanske bogoslužne knjige med

Hrvati, Srbi in Bolgari, od tam so se slovanske knjige prenesle tudi v Rusijo. Tako častijo vsi Slovani sv. Cirila in Metoda za svoja apostola.

Največji slovenski častilec sv. Cirila in Metoda je bil škof Slomšek. Ker je žal cerkveni razkol večino Slovanov odtrgal od Rima, je Slomšek sv. brata častil posebno v tem duhu, da bi se vsi, ki ju časte za svoja apostola, združili v veri in ljubezni sv. Cirila in Metoda in vzljubili eno pravo Kristusovo cerkev, da bi se vsi vzhodni kristjani zedinili s katoliško cerkvijo in bi tako še lepše zasijala vesoljnost Kristusove cerkve.

Po vzgledu Slomškovem častimo tudi mi sv. Cirila in Metoda! Prenovimo same sebe in svoj narod v duhu Kristusovem, molimo in delajmo pa tudi za sveto cerkveno zedinjenje. Ker je to delo pri nas že organizirano in sicer v Slomškovi bratovščini sv. Cirila in Metoda, radi tega bodimo vsi člani te bratovščine! V organizaciji je moč. To velja tudi v tem oziru. Bratovščina je organizirana po župnijah, vsak dobi potrebna navodila pri svojem domačem dušnem pastirju, lahko pa piše tudi naravnost na škofijski odbor v Maribor, Glavni trg 7.

Proučujmo življenje in delo obeh svetih bratov. V ta namen je spisal profesor dr. Fr. Grivec krasno knjigo: »Slovanska apostola sv. Ciril in Metod«. Naj ne manjka ta knjiga v nobeni slovenski hiši. Dobi se pri tajništvu Bratovščine sv. Cirila in Metoda v Mariboru, Koroščeva ulica št. 12. Stane s poštnino vred za ude 16 Din, za neude 20 Din. Za širjenje ciril-metodijske ideje imamo Slovenci tudi lep časopis »Kraljestvo božje«, ki izhaja v Mariboru in se naroča pri upravi v Mariboru, Koroščeva ulica 12. Stane celo leto samo 10 Din. Tudi ta časopis naj ne manjka v nobeni družini!

Pouk o Bratovščini sv. Cirila in Metoda, pred vsem za cerkveno zedinjenje ter druge razne molitve in pobožnosti pa se nahajajo v »Apostolskem molitveniku«, ki je izšel letos v drugi izdaji in je eden naših najlepših molitvenikov. Ob enem je zelo poceni ter se naroča tudi v tajništvu BCM v Mariboru, Koroščeva ulica 12, ali pa v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Spomin na sveta brata naj nam bo tedaj svet in drag, delajmo pa tudi po njunem prelepem vzgledu za lastno notranjo obnovo ter za pravo versko obnovo slovenskega naroda in vseh Slovanov!

Poročila SLS.

Jubilejni ljudski tabor v Žalcu.

Letos poteka 60 let, odkar se je vršil v Žalcu v Savinjski dolini znameniti narodni tabor, eden izmed onih pomembnih narodnih slavnosti v prošlem stoletju, katerih vsaka je z dotlej neznano silo utirala pot narodni zavesti in probujenosti Sloven-

cev. Žalski narodni tabor je važen še zlasti, ker je bil v mejah bivše Štajerske edini pomembni narodni tabor. Poteka pa letos tudi 10 let, ko je voditelj katoliških Slovencev dr. Anton Korošec govoril 6000 Slovencev in Slovenkam v Žalcu o majniški deklaraciji. Žalski deklaracijski zbor je bil eden najlepših v vrsti številnih manifestacij narodne volje v letu 1918 in tako po obsegu kot po razpoloženju eden najučinkovitejših v dobi deklaracijskega gibanja. Bolj kot spomin na obe ti lepi narodni prireditvi je zajemljiva misel, da danes uživamo že deseto leto solnce na rodne svobode v svobodni jugoslov. državi in da vrši baš slovenstvo v tej državi važno slovansko poslanstvo. Čeprav po krutosti zgodovine razdeljeno pomenja slovenstvo v tej državi zanesljiv temelj kulturnemu in gospodarskemu vsponu jugoslov. narodov. Slovenci mariborske škofije praznujemo pa letos še zlasti pomemben jubilej 700letnice obstoja naše lavantinske škofije. Kakor je res, da postanek lavantinske škofije ni v narodnem oziru mogel pomeniti za slovenstvo ničesar, tako je gotovo, da je zgodovina te cerkvene pokrajine zlasti zadnja desetletja nerazdružena z zgodovino narodnega probujenja južnoštajerskih Slovencev. Narodno zavedna in delavna katoliška duhovščina te škofije je bila in je še najzanesljivejši temelj ohranitvi in razvoju slovenstva. Iz vrst te duhovščine so izšli najplemenitejši borci za narodov napredek, njega svobodo in blagostanje, med njimi on, ki je danes simbol ustvarjajoče ljubezni do naroda in države, minister dr. Anton Korošec.

Da poživimo spomin na zmagovito prošlost in se ob tem spominu ogrejemo za še vztrajnejše delo, se vrši v nedeljo, dne 15. julija, v Žalcu v Savinjski dolini jubilejni ljudski tabor z obsežnim sledečim sporedom:

Na predvečer zagorijo po naših gričih kresovi kot simbol naše moči in naše tvorne volje za uspešnost krščanskega slovenskega gibanja.

Na dan tabora: Do 8. ure zjutraj se zbirajo udeleženci v Žalcu na mestih, ki jim ga odrede reditelji. Večina udeležencev iz Savinjske doline pride na kolesih, na konjih in na okrašenih vozovih. Ob 8. uri se začne pomikati sprevoz vseh udeležencev skozi Žalec na taborišče, ki se nahaja sredi Dobriševasi pri Žalcu. Sprevoz gre mimo graščine Novo Celje, kjer bo na balkonu graščine prisostvoval minister g. dr. Korošec in drugi dostojanstveniki. Po prihodu na taborišče govori najprej cerkveni govor teharski g. kaplan Pavel Vesenjaj. Po pridigi daruje zastopnik prevzv. g. knezoškofa mil. gosp. stolni prošt dr. Martin Matek sveto mašo, med katero pojo združeni pevski zbori pod vodstvom pevovodje g. Alojzija Mihelčiča. Po sv. maši se prične ljudsko zborovanje, na katerem nastopita kot glavna govornika minister g. dr. Anton Korošec in predsednik marib. oblastne skupščine

g. dr. Josip Leskovar. Dr. Korošec bo govoril o desetletnem delu katoliških Slovencev za državo SHS in dr. Leskovar pa o idejnih temeljih samoohranitvenega dela katoliških Slovencev. Zborovanje se bo zaključilo s petjem himne »Povsod Boga«. Takoj po ljudskem zborovanju se pa prične na taborišču ljudska zabava, pri kateri pojejo združeni pevski zbori, posamezni zbori ter razne godbe. Med drugimi sodelujejo pri prireditvi godba Katoliške Omladine iz Maribora ter godba železničarjev iz Celja. Med zabavo bo mogoče dobiti na taborišču vse vrste okrepčila, kakor mrzla jedila ter brezalkoholne pijače in pivo.

Katoliški Slovenci in Slovenke! Jubilejni ljudski tabor v Žalcu ni namenjen zgolj Savinjski dolini, ki bo na taboru itak zastopana z najboljšim delom svojega ljudstva, tem več vsem katoliškim Slovencev in Slovenkam, ki jim je na tem, da katoliški Slovenci, združeni v močno armado naših prosvetnih, verskih, socialnih, gospodarskih in političnih organizacij tudi v bodoče dosegamo svoj življenjski in narodni cilj v čim znosnejših razmerah v naši državi. Tabor ni politični shod, temveč vseobča ljudska prireditve, na kateri naj pridejo do izraza vse smeri krščanskega slovenskega gibanja. Radi tega je vabljen na tabor tako mož-volilec kot žena-mati, pravtako pa tudi slovenski fant in slovensko dekle.

V nedeljo, dne 15. julija, na svidenje v Žalcu!

Pevci in pevke! Ob priliki jubilejnega ljudskega tabora v Žalcu v nedeljo, dne 15. julija, nastopimo tudi mi v velikem zboru. Dóselej je zagotovljen zbor najmanj 150 pevcev in pevk. Želeti je, da se ta naš zbor še znatno poveča. Radi tega naj se zbori, ki tega še niso storili, takoj prijavijo glavnemu pripravljalnemu odboru za jubilejni ljudski tabor, Celje Cankarjeva cesta 4, ali pa odborniku celjskega pevskega okrožja g. Josipu Močanu, Celje, Razlagova ulica 3, da bodo mogli dobiti pravočasno note, ki se jim določijo iz Celja. Peli bomo same lahke in večinoma znane stvari. Združenemu pevskemu zboru so dobrodošli tudi posamezni pevci. Javijo naj se na gornji naslov za note. Pri ljudskem koncertu bodo mogli nastopiti tudi posamezni zbori s svojim programom, ki ga naj prijavijo čimprej glavnemu pripravljalnemu odboru. Vsi pevci, ki nastopijo v skupnem zboru, morajo biti na dan tabora najkasneje do 7. ure zjutraj v Žalcu zaradi skupne vaje. Javijo naj se pri rediteljih, ki jih bodo odvedli na kraj, kjer se vaja vrši.

Prenočišča. Udeleženci in udeleženke, ki nameravajo dospeti že na predvečer tabora v Celje in v Celju prenočiti, naj to takoj javijo glavnemu pripravljalnemu odboru zaradi oskrbe prenočišča. Sporoče naj, za kdaj rabijo prenočišče in ali naj se

jim isto pripravi v hotelu ali v skupnem ležišču. V hotelih veljajo običaj ne cene.

Znižana vožnja. Glavni pripravljalni odbor je seveda zaprosil za udeležence za znižano vožnjo po železnicah. Rešitve še čakamo. Uspeh pa priobčimo v prihodnji številki naše lista.

Shod SLS pri Sv. Ani v Slov. gor. se je vršil na Petrovo 29. junija. Udeležba je bila ogromna iz domače in sosednih župnij. Ljudstva je bilo toliko, da smo morali zborovati pod milim nebom. Shod je zelo spretno vodil agilni mladi predsednik krajevne organizacije SLS g. Majerič. Domači poslanec Žebot je v poljudni besedi raztolmačil sedanji položaj, in kdo je prav za prav glavni krivec žalostnih dogodkov zadnjega časa. Dr. Leskovar je govoril o važnih zadevah oblastne skupščine, o njenih načrtih za napredek gospodarstva v naših krajih. Predsednik je dal na glasovanje naslednji sklep: Zborovalci na političnem shodu SLS pri Sv. Ani dne 29. junija izrekamo Jugoslovanskemu klubu, SLS in njemu voditelju ministru dr. Korošcu popolno in neomajano zaupanje. Pohvalno priznavamo, da se je Jugoslovanski klub vedno trudil za ohranitev notranjega in zunanjega državnega miru, ki je prvi pogoj in temelj vsakega resničnega kulturnega in gospodarskega napredka. Vse ljudstvo prosi dr. Korošca in njegove tovariše, da vztrajajo v prizadevanju za mir na znotraj in zunaj. Po zborovanju se je vršila zelo dobro obiskana seja okrajne organizacije SLS pod predsedstvom oblastnega posl. Poljanca.

Krajevne organizacije SLS v ptujskem okraju prosim, da mi v Maribor sporočijo, kedaj da želijo imeti v mescih julij, avgust in september shode, da ne bo pomot in izgube časa. — Ivan Vesenjaka, poslanec za ptujski okraj.

Sestanek pristašev SLS za župnijo Sv. Marjeta na Spod. Ptujem polju se je vršil preteklo nedeljo. Bil je dobro obiskan. Navzoči so vzeli poročilo poslanca g. Vesenjaka z iskrenim odobravanjem na znanje, zahvalili se njemu in posebej še tudi g. dr. Korošcu ter izrekli celemu Jugoslovanskemu klubu popolno zaupanje. Pogovorili so se tudi o vsakovrstnih gospodarskih in upravnih zadevah.

Kapla. Na Petrovo se je vršil pri nas shod SLS združen z občinim zborom domače krajevne organizacije SLS. Udeležba je bila nad pričakovanje zadovoljiva. Govornika, narodni poslanec Pušenjak in oblastni poslanec Ovčar, ki je obenem zastopal tajništvo SLS v Mariboru, sta podala poročilo o delovanju narodne in oblast. skupščine. Navzoči so sprejeli vsa izvajanja z odobravanjem. Po shodu se je vršil občni zbor krajevne organizacije SLS in so bili ob tej priliki izvoljeni v odbor naši najboljši, ki bodo delali za napredek naše stranke v kapelski fari. Bog živi!

Ormož. Sestanek zaupnikov naše fare organizacije SLS, ki je bil sklican za nedeljo, dne 1. julija dopoldne v kletarski dvorani, je bil dobro obiskan. Govoril je narodni poslanec g. Bedjanič. Kot očividec je sam po-

ročal o zadnjih dogodkih v narodni skupščini in o političnem položaju sploh. Za njegov govor smo mu vsi hvaležni. Vsi smo se strinjali z govornikom v tem, da hočemo, da se politika gospodarstva nadaljuje, in da se prepreči na vsak način vojna. Na tem sestanku se je soglasno sprejela sledeča predlagana resolucija: Zbrani zapniki SLS iz ormoškega okraja odobravamo politiko sedanje vlade, ki si prizadeva ohraniti red in mir v državi in v Evropi. Izražamo popolno zaupanje klubu SLS in posebno njegovemu načelniku dr. Korošcu ter mu častitamo k njegovemu spretnemu vodstvu notranjega ministrstva in se mu zahvaljujemo za vso njegovo skrb, ki jo je imel, da obvaruje državo v najbolj kritičnem sedanjem položaju vsake škode. Bog ga živi!

NAŠA DRUŠTVA

Tezno pri Mariboru. Izobraževalno društvo Tezno vprižori v nedeljo, dne 8. julija, ob treh popoldne v šoli gledališko predstavo »Pepelka«.

Sv. Trojica v Slov. gor. Orlovski odsek Sv. Trojica v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 8. julija, dramsko predstavo žaloigro »Užitkarji« in sicer zunaj na prostem pred samostansko dvorano. Začetek ob pol štirih popoldne. Ob slabem vremenu se preloži na nedeljo, dne 15. julija. Sodelovala bo tudi benediška tamburaška godba. K prav obilni udeležbi vabi odbor. Bog živi!

Frankolovo. Tukajšnje prosvetno društvo si je pri občnem zboru izvolilo razen žuknika, same mlade in navdušene mladeniče in može v odbor. Pričakovati je, da se bo društvo še nadalje lepo razvijalo. Društvena knjižnica se pomnožuje in se pridno sega po knjigah. Vsako nedeljo se razposodi lepo število knjig. V proslavo sv. Cirila in Metoda priredi prosvetno društvo v Frankolovem v nedeljo, dne 8. julija, popoldne po večernicah ob treh, v Društvenem domu krasno igro »Revček Andrejček«. Sodeloval bo pri igri tudi naš vrli slikar farne cerkve. Zato vabimo k obilni udeležbi od blizu in daleč!

Listnica uredništva.

Frankolovo: Prejeli že od drugod. Dveh dopisov ne moremo objaviti o isti zadevi. — Laško: O sejmih že imamo eno poročilo. — Sv. Tomaž pri Ormožu: Slovo na spada v list.

Krčevina pri Ptuj. Bomo vprašali g. poslanca Vesenjaka in potem objavili. — **Sv. Anton v Slov. gor.** Rojsov pogreb je že bil objavljen v našem listu. — **Liboje.** Zahvala ne spada v časopis.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 5. julija 1928 pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 799.3—802.3.

100 italijanskih lir za 297.75—299.75.

100 madžarskih pengov za 991.65.

1 ameriški dolar za 56.745—56.945.

100 francoskih frankov za 223.3—.

100 nemških mark za 13.5725—13.6025.

100 čehoslovaških kron za 168.10—168.90.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 16 konj, 8 bikov, 160 volov, 284 krav in 15 telet, skupaj 483 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. junija 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 9 Din, poldebili voli od 7 do 7.50 Din, plemenski voli od 5.75 do 6.50 Din, biki za klanje 7.50 Din, klavne krave debele od 7 do 8.25 Din, plemenske krave od 5.75 do 6.50 Din, krave za klobasarje od 5 do 5.50 Din, molzne in breje krave 6 do 7 Din, mlada živina od 6.50 do 8 Din, teleta 12 Din. Prodalo se je 252 komadov, od teh v Italijo 14 komadov, v Avstrijo 18 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso, meso od bikov, krav in telic od 10 do 18 D, telečje meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 25 Din 1 kg.

Mariborski trg dne 30. junija 1928. Kljub zadnjemu dnevu in mescu je bil trg dobro založen in obiskan. Na trgu je bilo 14 svinjino, 4 s krompirjem in zelenjavo in 20 s črešnjami naloženih vozov. Slaninariji kakor tudi domači mesarji so prodajali svoje blago po dosedanjih cenah. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 600 komadov. Cene so bile piščancem 13 do 30 Din, kokošem 35 do 60 Din, racam in gossem 50 do 80 Din, kozličem 75 do 100 Din, koštrunom 125 do 150 Din, domačim zajcem 10 do 30 Din, kanarčkom 50 do 75 Din za 1 komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice: Cene krompirju padajo in sicer letošnjemu 4 do 5 Din, lanskem 0.75 do 1.25 Din za kg, solati 0.50 do 1.50 D, karfijolu 7 do 15 Din, kumarcam 4 do 10 D komad, kislemu zelju 3.50 Din, maslu 36 do 65 Din, siru 25 do 85 Din, grahu v stročju 8 Din, fižolu v stročju 14 do 16 Din za kg. Sadju: črešnjam, katerih je bilo v veliki obilici na trgu, 3 do 8 Din, marelicam in breskvam 36 Din, svežim figam 32 Din, jabolkom (starim) 10 Din, hruškam 20 Din za 1 kg, jagodam 8 do 10 Din, borovnicam 2.50 do 3.50 Din za liter. Cvetlicam 0.50 do 1.0 D, z lonci vred 15 do 50 Din komad. — Lončna in lesena roba od 1 do 100 Din, brezove metle od 3.25 do 5 Din, lesene grablje 6 do 8 Din, vile 7 Din, cepci in držala za sekire, motike in kose 8 do 10 Din komad. — Seno in slama: V sredo, dne 28. junija, so kmetje pripeljali 14 vozov sena, 4 slame, v soboto, dne 30. junija, pa 24 vozov sena in 7 vozov slame na trg. Cene so bile senu 60 do 100 Din, slami pa 40 do 50 Din za 100 kg, slami tudi 1.75 do 2 Din za snop.

Lesne cene. Ljubljana. Les, drva trda 10 odst. okroglic, fko vag. nakladna postaja 3 vagone po 17. Zaključek 3 vagone. Tendence čvrsta.

Deželni pridelki. Ljubljana (vse samo ponudbe slovenskih postaj, plačljivo 30 dni, dobava promptna: pšenica baška 78-79 kg 2% 395—397.50, nova za julij 320—322.50, za avgust 317.50—320, moka 0 g, vagon, blago franko Ljubljana, plačljivo po prejemu 530—535, koruza nova suha 320—322.50, činku. 345—350, ajda domača 295, oves baški rešetan 305—310. Zaključek — Tendence mladena. — Novi Sad: Pšenica baška 350—355.5, bač. potiska 352.50—355, juž. ban. 350—352, gor. ban. 347.50—350, oves 240—245, koruza 275—280, ban. 272.50—277.50, sremska 275—280, moka 00 gg 465—478, št. 2 450—460, št. 5 446—450, št. 6 420—430, št. 7 350—360, št. 8 240—245, otrobi bač. 210—215, ban. 200—210.

Gospodarska obvestila.

Opozorjamo naše vinogradnike, da je g. Franjo Gnilšek, vinski trgovec v Mariboru, Razlagova ulica 25, zopet dobil veliko količino žaganega in cepanega kolja. Omenjeni vzame za kolje tudi vino.

Št. IIj pod Turjakom. V nedeljo, dne 1. julija, se je vršil pri nas sestanek gospodarskih interesentov, ki se zanimajo za na-

predek in prospeh našega kmetijstva in gospodarstva. Govorila sta srezki ekonom g. Dolinar ter inž. g. Fugina. Shoda sta se udeležila tudi domača oblastna poslanca gg. Ovčar in Guzej. Prvi je podal potrebna pojasnila v zadevi regulacije Mislinje in glede kmetijsko- in gospodinjsko-nadaljevalnega šolstva, za koje se mariborski oblastni odbor toplo zavzema. Sestanek je bil dobro obiskan, iz česar je razvidno, da je naše ljudstvo željno pouka in pojasnil v kmetijsko-gospodarskih zadevah.

Hmeljarji mariborske okolice, pozor! Že danes naznanjamo, da prireja Kmetijska podružnica Maribor in okoliš v nedeljo, dne 22. julija, v vinarški in sadjarski šoli v Mariboru predavanje, v katerem bo strokovnjak, ravnatelj srednje kmetijske šole, inž. g. Vinko Sadar poslušalcem obrazložil vse, kar je hmeljarjunovincu treba znati. V okolici mariborski je zadnji čas nastalo precej hmeljišč in ni dvoma, da so mnogi lastniki hmeljišč v ravnanju s to novo kulturno rastlino še malo poučeni. Zato nameravajo predavanje pozdravljamo iz vsega srca in obenem obisk nujno svetujemo vsakemu v okolici, ki se s hmeljem že peča ali se še misli pečati. Predavanje se bo začelo ob 9. uri dopoldne; vstopnine seveda ni.

Marija Gradec pri Laškem. Veliki župan ljubljanske oblasti je z odločbo z dne 17. junija t. l., št. 1392-1, podelil občini Marija Gradec sejmsko pravico za štiri živinske sejme, ki se bodo vršili v Laškem in sicer: 11. marca, 5. maja, 19. julija in 8. oktobra vsakega leta. Ako paše sejmski dan na nedeljo ali praznik, se vrši dotični sejm prvi naslednji delavnik. Ker je laški okraj na glasu, da ima lepo živino in so bili že tudi do sedaj sejmi v Laškem od strani živinorejcev dobro obiskani, je upanje, da se bodo tudi novi sejmi dobro obnesli. Prvi novi sejm se vrši v četrtek, dne 19. julija.

Jubilejno romanje na Brezje.

Vozni red.

Odhod iz Maribora v nedeljo, dne 29. julija, ob 23.25 (pol dvanajstih) v noči. K temu vlaku naj se pripeljejo vsi z vlaki stranskih prog. Vlak ima posebne vozove za romarje. Če bode potrebno, vozi za rednim vlakom takoj še drugi dopolnilni vlak. Vlaki stoje na vseh progah Maribor-Trbovlje: Maribor 23.25, Hoče 23.36, Slivnica 23.41, Račje 23.46, Pragersko 23.55 do 0.02, Slov. Bistrica 0.11, Poljčane 0.22, Ponikva 0.46, Grobelno 0.53, Sv. Jurij 1.01, Štore 1.10, Celje 1.17 do 1.25, Laško 1.39, Rimske toplice 1.49, Zidani most 1.59 do 2.13, Hrastnik 2.24, Trbovlje 2.33.

Dohod na Brezje: Iz Ljubljane vozi vlak ob 6.50 in dospe na Otoče ob 8.25, od tam peš na Brezje.

Odhod iz Brezij na kolodvor Otoče: v torek, dne 31. julija, prihod v Ljubljano ob 11.32, odhod iz Ljubljane proti Mariboru ob 12.15.

Vozovnica: Na svoji vstopni postaji si kupite celo karto do Otoč in zahtevajte, da jo moko žigosajo. Te karte nikjer ne oddajte, ker se z njo nazaj zastonj peljete.

Na Brezjah si dajte udeležbo potrditi!

Spored:

Pondeljek, dne 30. julija:

Dopoldne: Ob 10. uri slovesna sv. maša s pridigo v romarski cerkvi. — Ob pol 12. uri prosvetno zborovanje na prostem z govori: 1. 700letnica naše škofije, 700letnica versko-prosvetnega dela. 2. Župnije, žarišča krščanske izobrazbe. 3. Poročilo odbora PZ.

Popoldne:

Čas za zasebne pobožnosti in spoved, kakor za izlet na Bled. — Ob 4. uri blagoslov in litanije.

Zvečer:

Ob pol osmih slovesne večernice s pridigo in nato rimska procesija z lučicami ter javne molitve za blagor lavantinske škofije.

Torek, dne 31. julija:

Od 4. ure dalje sv. maše in obhajilo vernikov. — Ob pol 6. uri slovesna sv. maša s pridigo. — Ob 8. uri odhod na vlak.

Pazite na vozno karto in potrdilo, ter na vse svoje reči, da jih ne izgubite!

Voznja stane:

Maribor—Otoče—Maribor 69 Din.
Pragersko—Otoče—Pragersko 62.50.
Poljčane—Otoče—Poljčane 59 Din.
Grobelno—Otoče—Grobelno 52 Din.
Celje—Otoče—Celje 45 Din.
Zidanimost—Otoče—Zidanimost 38.
Na stranskih progah bo še doplačati:
Dravograd—Maribor—Dravograd 24.50
Ormož—Pragersko—Ormož 14 Din.
Gornja Radgona—Ormož—Gornja Radgona 17.50 Din.

Konjice—Poljčane—Konjice 5.50 D.
Rogatec—Grobelno—Rogatec 14 Din.
Dravograd—Celje—Dravograd 31.50.
Brezice—Zidanimost—Brezice 17.50.

Na vmesnih postajah pa seve primeroma več ali manj.

Kupiti pa je celi vozni listek za celo progo od domače postaje do Otoč. Zahtevajte nanj mokri žig vstopne postaje in shranite vozni listek, ker velja za brezplačno vožnjo nazaj!

Svečina. Na Petrovo, dne 29. junija, je priredil tukajšnji tamburaški zbor svoj I. javni nastop, prosto zabavo, katere so se udeležili mnogobrojni prijatelji glasbe in slovenske pesmi. Vsem prijateljem in drugim, ki so s svojim posetom pripomogli, da je naša prireditev vsestransko tako lepo uspela, izrekam tem potom v imenu vseh tamburašev najprisrčnejšo zahvalo! — Zbovodnja.

Zgornja Sv. Kungota. Prostovoljno gasilno društvo Zgornja Sv. Kungota in okolica priredi v nedeljo, dne 8. julija t. l. na vrtu g. grofa Pachta veliko vrtno veselico z mno gobrojno zabavo. Pričetek ob dveh popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za stavbo novega gasilnega doma, je pričakovati prav obilne udeležbe. Iz Maribora vozi avtobus ob pol dveh in dveh izpred gostilne Spatzek in Zemljič.

Gornja Sv. Kungota. Tukaj je umrl dne 10. junija nagle smrti g. baron Karl Egger,

veleposestnik in bivši major v avstrijski vojski. Pogreb je opravil preč. g. Ernest Trstenjak, profesor, bivši višji vojaški duhovnik v p., v navzočnosti dveh višjih vojaških dostojanstvenikov iz Maribora. Naj v miru počiva!

Jarenina. V nedeljo, 8. t. m. bo pri prireditvi Jugoslovanske Matice pel mešan zbor Maribora. Domačini, udeležimo se prireditve!

Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, dne 24. junija, zvečer v mraku je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Janeza Plavca v Bačkovi. Zgorelo je celo poslopje z vsem gospodarskim orodjem vred. Ko so oteli živino, je že bila tako poškodovana, da so morali drugi dan par volov in krav zaklati, tako da sedaj pogorelec nima nobene vprežne živine. Zgoreli so mu tudi vsi sodi, ki so bili shranjeni v poslopju. Zavarovan je zelo nizko. Priporoča se vsej okolici v blagohotno podporo!

Kapla na Kozjaku. Od 24. do 29. junija smo imeli v šoli šolsko razstavo, katera je nas in obiskovalce iz tujih občin po svoji dovršenosti presenetila, posebno razstavljena šolska ročna dela. Bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala tukajšnjemu učiteljstvu za trud in požrtvovalnost pri vzgoji naše mladine, katera je pokazala velik napredek pod sedanjim učiteljstvom.

Sv. Miklavž pri Hočah. Milo so zapeli zvonovi naše podružnice dne 28. junija ob rani uri zjutraj, oznanjajoč vaščanom, da je neusmiljena jetika pretrgala nit življenja blagi ženi, komaj 43 let stari Elizabeti Florjančič. Rajna je bila žena našega vrliga somišljenika ter prvoboritelja Jakoba Florjančiča. Zapušča žalujočega moža ter sedem nepreskrbljenih otrok. Ob veliki udeležbi ljudstva od blizu in daleč smo jo položili k večnemu počitku dne 30. junija, kjer sta ob odprtem grobu se poslovila od rajne gospod dekan Sagaj in gospod Lajh od okrajnega zastopa, v tako gipljivih besedah, da se je porosilo marsikatero oko. Bodi ji zemljica lahka, mi pa jo ohranimo v blagem spominu.

Račje pri Mariboru. Ostrmeli smo ob žalostni vesti, da je v mariborski bolnici nenadoma preminula osemletna Marica, najmlajša hčerka dobre rodbine Greif v Račah. V šoli najpridnejša učenka, je bila veselje učiteljstva, ljubljena svojih in vseh, kateri so jo poznali.

Sv. Barbara pri Mariboru. Kapelice in križi ob cestah in potih so znamenja pobožnega in vernega slovenskega ljudstva. V nedeljo, dne 24. junija, smo blagoslovili lep nov križ, ki ga je postavil Valentin Krajnc, posestnik v Zimici, ob okrajni cesti, ki pelje od Sv. Barbare proti Hrastovcu. Ob priliki blagoslovitve križa se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 110 Din.

Polenšak pri Ptujju. Zadnji pondeljek, 25. junija, smo Polenšani obhajali lepo in pomenljivo slovesnost. Radovali smo se jubileja 30letnice mašništva našega mnogozašlužnega vlč. g. župnika Josipa Poplatnika, ki ga je obhajal čisto tiho in skromno v krogu svojih gospodov sotovarišev. Kakor je bil vesel in blagoslovljen ta jubilej, tako tudi želimo gospodu jubilantu obhajati še 50- in 60letnico njegovega mašništva, njemu in nam župljanom v večni in časni blagor!

Koprivnica pri Rajhenburgu. V noči na 30. junij so tukajšnjemu g. župniku Doberšku neznani zlikovci zabolli brejo telico v leve vampe, tako da je zjutraj polovico črev viselo iz nje; morali so jo doklati. Lastnik ima okoli 5000 Din škode, katero so mu posuroveli ponočnjaki prizadjali iz maščevanja; v cerkvi jih je namreč posvaril pred ponočnim pohajanjem. Nekoliko dni poprej pa so nekemu posestniku pomandrali polovico njive pšenice. Ni čuda, da se pri nas dogajajo take stvari, ko pa

zlasti naša moška mladina bere ponajveč »Domovino« in »Kmetijski list«, kjer se neprenehoma ščuva proti »klerikalcem«! Kaj reče nadzorovalna oblast k temu?

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo se je vršila v domači šoli lepa šolska prireditve. Šolski otroci so nastopili pod vodstvom učiteljstva z bogatim sporedom. Bilo je nekaj šaljivih nastopov, ki so vzbudili med občinstvom precej smeha. Pozornost so tudi vzbudile skupinske vaje večjih učencev. Jedro prireditve sta bili dve zelo vzgojni igrici: »Zapeljivec« (pod vodstvom gospe Irgoličeve) in »Jure« (pod režijo gospe šolskega vodje). Obisk ni bil ravno velik, pač je počastilo prireditve domače izbrazenstvo, med drugimi g. župnik A. Polak in g. kaplan Kolenc, ki je ravno ta dan nastopil svojo službo. Čisti dobiček prireditve se porabi za podporo revnih šolarjev.

Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu priredi izobraževalno društvo in Dekliška zveza dne 8. julija izlet k Sv. Barbari v Halozah s predstavo iger: Zarika in Solnčika, drama, in burko: Prvič med gospodo. Predstava se vrši v tamošnjem društvenem domu po večernicah ob 3. uri popoldne.

Razkrižje. Najlepša zahvala vsem tistim gasilcem, ki so prihiteli dne 27. junija na Razkrižje. Hvala Vsemogočnemu, da se požar ni razširil, ker so bile sosedne hiše v veliki nevarnosti.

Lešje pri Šmarju. Se pripelješ od slatinske strani in izstopiš na postaji Mestinje, ozri se na hribeček proti zapadu. Na Vrhu, v sredi vasi, v nekdanji Hostnikovi hiši je rojstni dom pisatelja »Miklove Zale« in še mnogo drugih povesti, učenega slovničarja dr. Jakoba Šketa, ki v Cerovcu počiva. Mimo nove tovarne za kopita in preko križišča cest mimo že od nekdanjega dobro znane Smebove gostilne »Pri ciganu« prideš kmalu na naš prijetni hribeček. Izpred nekdanje Vrežetove ali Šorševe hiše in še bolj z orlovške trdnjave nad njo, izpred Anderluhovega doma, se ti odpre lep razgled proti Sv. Tomažu, ki se prijazno ozira dol proti Dragomilem in Dolu in tje proti Predanci, Draškovelemu selu, Konoškemu in Škofiji, ter zazreš Sv. Roka, ki radovedno gleda, kdo kaj prihaja od spodnje strani in kako se našim narodno zavednim in krščansko utrjenim Strajanom godi. Kmalu si na Belem, kjer te pozdravljajo bele hiše in ti lepo obdelana polja pričajo o razumnem gospodarstvu. Prideš mimo Janžekovih, kjer je bila pred 64 leti primicija poznejšega župnika pri Sv. Rupertu nad Laškom Martina Šketa, in potem mimo hiše Ponkovske matere, odkoder zagledaš na hribu na levi vedno čedno okinčano kapelo Matere božje v Gaju, na

desni pa skoraj sama zidana poslopja na mestu prejšnjih lesenih. Spodaj na travniku se nahaja studenec, ki nikdar ne usahne in zadostuje celi vasi s svojo vkljub posebnemu duhu in nenavadnemu okusu silno priljubljeno vodo. Onkraj gostilne A. Baštevca te prijazno pozdravljajo lepo obdelani vinogradi na Pijovcah in Bobovem ter v Šmaklavšeku, na Pristavi pa lična kapela sv. križa, vidni spomin na tri brate Rataje, nekdanje tukajšnje posestnike, in še posebe na duhovnika Karla, ki je začetnik vsakoletne Florijanove procesije odtod do župnijske cerkve. Nad gostilno M. A. Skaleta ti pred Pristovskim kozolcem kažejo prostor in podzidek nekdanjega rimskega kopaljšča. Istočasno kot to so našli pred 10 leti tudi na bližnjih Prelogah mesto, kjer je še pred sto leti stala podružnica sv. Filipa. Pod Skaletom so imeli pred leti kopaljšče »Procvit« in so tam blizu tudi vrtali v zemljo, da bi našli zaklade, pa žalibog brez uspeha. Nekoliko višje odtod se ob »rimski cesti« razprostira vas Korpule, kjer je g. Graner kot sedanji posestnik sicer z mnogimi stroški pa jako okusno preuredil staro žitnico ali, kakor drugi trdijo, stari grad in rojstni dom bivšega celjskega opata Bartolotija (1764). Nekakov predtrg tvori na desni strani bele ceste ponosna, tri leta stara stavba Katoliškega doma z veliko in svetlo dvorano, na levi pa leta 1908 blagoslovljeni Gasilski dom in obširno poslopje sedanjega trškega župana trgovca Lešnika. Mimo kovačije, dr. Rakeževe, M. Gradove in Fr. Gajšekove hiše prideš na cerkveni prostor, ki ti v obilni meri pričuje, da se bliža dolgo zaželjeni preporod notranjosti naše župnijske cerkve Marijinega vnebovzvetja; sedaj jo že slikajo.

Loka pri Zidanem mostu. V začetku junija se je na posredovanje tukajšnje kmet. podružnice pričel gospodinjiski tečaj za naša vedeželjna dekleta, iz katerega bodo gotovo izšla v dobrem poznanju gospodinj. kega življenja. — V vasi Račica je dne 17. junija umrl železničar Srečko Prebevšek v lepi mladeniški dobi še ne popolnoma 26 let star. Bil je blagega značaja, izobražen ter vedno v vrsti SLS. Organiziran je bil četrto leto v Prometni zvezi. Dragemu tovarišu naj sveti večna luč, staršem, ki imajo le eno še živečo hčer omoženo, naše iskreno sožalje! — Par dni zatem je v Loki umrl Ivan Bobera, znan kot dober zidar. — Dne 29. junija je umrla prevžitkarica Jera Prebevšek iz vasi Sv. Jurij v starosti 77 let, stara mati zgoraj imenovanega Srečkota, katerega je še spremljala na pokopališče. V življenju se je rada krepčala z angeljskim kruhom, naj ji bode Gospod milostljiv sod-

nik! — Tukaj bomo imeli občinske volitve dne 16. septembra. Volilci, izberite si može za občinske odbornike iz vrst lastnih so-mišljenikov!

Marija Gradec pri Laškem. Dne 21. junija je v celjski javni bolnišnici umrl tukajšnji eden najstarejših mož naše občine, 88letni Jurij Deželak, ki je bil rojen v vasi Dol tukajšnje občine dne 11. aprila 1840. Bil je 13 let nepretgoma vojak, udeležil se avstrijsko-italijanske vojne leta 1866 na Italijanskem, zelo rad je pravil doživljaje iz te vojne, kjer je Avstrija natepla Italijane. Služil je pri mariborskem 47. pešpolku. Poznejša leta je imel tudi manjšo gostilno pri Črnem potoku ob cesti, ki pelje iz Zidanega mosta v Sevnico. Dobro se je spominjal časov, ko se je pričela graditi železnica ob Savinji, posebno pa je imel v spominu mokrotno leto 1853, ko je do kresa vsaki dan deževalo, po kresu pa je bila suša, in kako so naslednjo spomlad leta 1854 kmetje hodili s koši po dve do tri ure daleč dan za dnevom v Zidani most čakati na ladje, ki so po Savi od Siseka pripeljale koruzo. Mernik s smetmi pomešane koruze je stal takrat 3 goldinarje. Večkrat je pravil, da je bil v spomlad leta 1854 koruzni močnik edina prehrana ljudi. Takrat še namreč ni bilo železnice od Zidanega mosta proti Hrvatskem. Pomnil pa je tudi dobre čase, ko so pri kmetih klali vsako leto govedo, ko je še po naših krajih rodila trta in je bilo po zidanicah od 10 do 20 polovnjakov vina. Rajni se je tudi do zadnjega udeleževal volitev in oddal svoj glas naši stranki. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Sv. Ana v Slov. gor. Dne 24. junija smo imeli tukaj prvi ustanovni občni zbor Strokovne zveze viničarjev. Govoril nam je oblastni poslanec in naš tovariš P. Rozman. Izvolili smo si tudi odbor in nadzorstvo samih krščansko mislečih mož. Izmed 100 rednih in 30 pristopnih članov so izvoljeni sledeči: Polančič Leopold, predsednik; Fašing Janez, podpredsednik; Krajner Alojz, tajnik; Tirš Peter, blagajnik; Repolusk F., gospodar; nadzorstvo: Puhner Jurij, Hedl Jurij, Pomberg Mihael.

Sv. Bolfenk pri Središču. Strokovna zveza viničarjev, skupina Sv. Bolfenk pri Središču, je priredila dne 28. junija ljudsko tombolo, katera se je dobro obnesla. Zahvaljujemo se za mile darove vsem darovalcem, posebno nar. poslancu Bedjančiču iz Obreža. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so obiskali tombolo, posebno g. župniku F. Molanu, g. nadučitelju in g. Košarju ter vsem dobrotnikom, ki so nam pripomogli do tako lepega uspeha. Se pač pozna, da so prijatelji delavstva. Bog živi! — Odbor.

Lokomobil, tvrdka Epple & Buxbaum, z 8 atmosferami, 16—20 konjskih sil, brezhiben za mline, žage in dr., se poceni proda v Gor. Sv. Kungoti. Pojasnila daje uprava. 816

Pozor! V vseh štajerskih okrajih se iščejo povsod mali trgovci in podnakupovalci sadja, večinoma namiznih jabolk, pod zelo ugodnimi pogoji, samo delavni nealkoholični in za delo sposobni, resnicoljubni, pošteni, samostojni posestniki v krajih kjer ima jo dosti sadja, se naj obrnejo zaradi nadaljnje- ga pojasnila na največjo tuzemsko ekspozitno hišo Ivana Göttlicha, Maribor, Koroška cesta 126—128a. 811

Mlinar se sprejme takoj v navadni kmečki mlin. — Naslov v upravi. 820

Za Birmo! Blago, obleke vseh vrst kupite najugodnejše v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Oglejte si zalogo! Nakup jajc, masla, putra, zabele, suhih gob ter vseh poljskih pridelkov. 803

Nadarbina stolne in mestne župnije sprejme viničarja s 4 delovnimi močmi. Nastop 1. septembra 1928 v Krčevini. 819

Sprejmejo se trije dobri viničarji, ako mogoče z lastno živino, na stalno mesto. Pojasnila daje Dragotin Kopic, menjalnica žita, Aleksandrova cesta. Maribor. 799

Radi smrti se da lončarija v najem, tik farne cerkve Sv. Antona v Sl. gor. Natančneje se izve pri gospe Ana Satler v Sv. Antonu v Slov. gor. 808

Močno, pridno in pošteno dekletje za vse se sprejme s 15. julijem v pekarni Pisaneč, Maribor, Koroška cesta 11. 800

Vsied boleznimi ne sprejemam od 15. julija naprej knjigoveškega in fotografskega dela. Velikonedeljski organist. 821

Sprejemem takoj pridnega in poštenega hlapca (pijanca ne), kateri je konjem in vsem drugim delom navajen, kakor tudi zdravega in čilega učenca za trgovino z meš. blagom na deželi. Naslov v upravi. 802

Hiša, zidana, s pol oralom zelenjadnega vrta, blizu Sevnice je na prodaj za 15.000 Din. Naslov v upravi pod št. 818.

Za novo izdane slike poklav. škofa Antona Martina Slomškega dobite vseh vrst okusno in solidno izdelanih okvirjev po zmernih cenah pri tvrdki Alojzij Zoratti, Maribor, Stolna ulica 5. 814

Proda se rodovitno posestvo pri Poljčanah, deset oralov; cena 74.000 Din. — Vprašati v upravi. 813

Proda se ugodno in po ceni parna mlatilna strojna garnitura s prevozno lokomobilo 4 HP tvrdke Hofherr & Schrantz Clayton Shuttlewort d. d. Wien z obsežnim delokrogom, izmlati dnevno 1 vagon. Vpraša se pri Karolu Kresnik, Maribor, Državna cesta 22. 804

Kupim veliko posestvo z obrtjo v večjem kraju. Naslov v upravi pod Novi dom. 807

Zaradi boleznimi se proda ali da v najem dobra gostilna in trgovina z malim posestvom. Smilenič, posestnik, Poljčane. 809

Dvokolo zastanj dobite, če se odvadite tobaka samo v trgovini dvokoles, šivalnih strojev Milko Škerlec, Sv. Tomaž — Ormož. Zahtevajate prospekte. 801

Prodram malo posestvo in polovico letošnjih pridelkov. Lubi Alojz, Špičnik št. 43. Zgornja Sv. Kungota. 797

Sodarske pomočni, sprejme pri prosti hrani, stani, stanovanju in perilu Fr. Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 787

Prava pot za zopetno pridobitev zdravih živcev!

Bolni, onemogli živci zagrene življenje, povzročajo mnogo trpljenja kot bodoče in trgajoče bolečine, omotico, bojazen, šumeenje v ušesih, motenje prebave, nespanje, nedelavnost in druge neprijetne pojave.

Od vsega tega trpljenja

Vas reši edino le pristni Kola Lecithin, hranivo, ki vsebuje največ vitaminov, za vse človeštvo vir dobrote ki na čudovit način pospešuje telesne funkcije, okrepi hrbtni mozeg in možgane, ojači mišice in ude, daje moč in nov pogum do življenja. Pristni Kola Lecithin dela često čudeže, prevede prave redine snovi do skrajnih kotičkov kjer se dela kri, poživlja, dramti, in ohranja mlado in sveže.

Prepričajte se sami,

Vam ne obljubljam nič neistinatega, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše,

popolnoma zastonj

in franko malo škatljico Kola Lecithin in knjigo zdravnika, ki ima dolgoletne skušnje, ki je sam trpel na slabem živčevju. Pišite mi takoj, da Vam brezplačno pošljem obljubljeno. 810

ERNST PASTERNAK, BERLIN, S. O.,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 324.

Enodružinska hiša z lepim vrtom se poceni proda. Stanovanje je takoj prosto. Maribor, Gubčeva ulica 3 I., Melje. 788

Povodom prebriske izgube, ki me je zadela s tem, da je Vsemogočni odpoklical na večno plačilo mojo predrago, nepozabno ženo in mater sedmih otrok, ki še v nežni, nepreskrbljeni mladosti ne umevajo prevelike izgube, gospe

Elizabete Florjančič

nisem zmožen, da se osebno zahvalim vsem, ki so v težkem času boleznj stali ob strani trpeči bolnici in nam vsem, in ki so sedaj v slučaju njene smrti in pogreba me tolažili z sočutjem in dejansko s pomočjo, zato naj mi bo dovoljeno, da tem potom izrekam vsem svoj globokosrčni »Bog plačaj!«

V prvi vrsti naj gre zahvala g. dr. Jankoviču za skrbno zdravniško pomoč in olajšavo bolnici; vlč. gg. dekanu A. Sagaju in kaplanu Pivecu iz Hoč za večkratne tolažljive obiske in podelitev sv. zakramentov in popotnice. Ob pogrebu pa g. dekanu. Bog povrni za ginljivo poslovljni govor in molitev ob odprtem grobu. Istotako srčna zahvala g. okrajnemu cestnemu mojstru Fr. Lajhu za tolažilno slovo in govor na grobu. Nato še prav prisrčno zahvalo izrekam hišam Potočnik in Wrus, ki so mi z delom, nasvetom in vsem pomagali lažje prenesti težki udarec. Sploh vsem sosedom-dobrotnikom, ki so mi stali kot opora ob strani, vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem udeležencem ob pogrebu: Bog povrni!

Vse pa prosim, da ohranijo rajnico v molitvi in blagem ter trajnem spominu!

S v. Miklavž na Dravskem polju, dne 30. junija 1928.

Jakob Florjančič, potrti soprog.

Maline

sveže, bom kupoval vsako množino. Pravočasne ponudbe na naslov: F. S. Lukas, Celje. 791

Pridno dekle, zdravo, poštenih starišev z dežele, nad 20 let staro, se sprejme v službo takoj, za vsa domača dela, pri g. Franc Spesu, Maribor, Linhartova ulica 18. 790

Sprejme se pri dobri plači in deputatu kravar — Schweizer — z tremi delavnimi močmi, ki zna vedo. Oskrbništvo graščine Slivnica pri Mariboru. 796

Diplomirana in z zlato kolajno odlikovana
Zvonolivarna
„Zvonoglas“
v Mariboru 815

Priporoča se za izdelovanje in prelivanje cerkvenih, bronastih zvonov vsake velikosti, po zmernih cenah in ugodnimi plačilnimi pogoji. Zvonovi so najboljše kakovosti.

Najlepše kolje

cepano in rezano se še prodaje pri tvrdki

Straschill in Felber

817 Maribor, Pristaniška ulica šte. 8

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Vojak pozdravi ter izroči graščaku zapečateno pismo deželnega glavarja v Gradcu. Hitro odpre graščak pismo, ga prebere in prebledi, ga položi na mizo in razburjeno hodi po dvorani gor in dol.

Tedaj vojska je in oditi moram takoj, tako mi piše poglavar, dol na Ogrsko, ker Turek napada trdnjavo Kanižo, ki je v veliki nevarnosti. Kaj bo z Agato? O grozno — današnji nastop z materjo mu je pokazal, da mu bo delala vsakovrstne ovire, da prepreči poroko; kaj tedaj storiti?

V tem trenutku se spomni župnika Morenusa v Šent Lenartu.

On mi mora pomagati, takoj me mora poročiti in potem ne more nikdo moji ženi kaj storiti, da, to je rešilna misel, hvala Ti Neskončni, da si mi jo dal, sedaj pa na delo, da ne bo nepozno.

Rekši se hitro preobleče, naroči hlapcu, da pripravi konja. V kratkem je ta osedlan, mladi graščak zdirja iz dvorišča navzdol po cesti proti Šent Lenartu.

V gradu Hrastovcu je bil tedaj za prvega graščinskega oskrbnika in obenem kot krvni sodnik Mihael Trenak. Bil je doma iz Gradca, po dovršenih študijah je bil v službi pri mariborski gosposčini in v Vurbergu, odkoder je prišel v Hrastovec. Bil je v najboljših letih, sivih, lokavih oči, temne polti, rumenih las. Med pogovorom je gledal navadno vstran, bil je redko dostopen za usmiljenje, napram ljudem ni kazal nikdar prijaznega obraza, zato je tudi bil strah za vse, ki so prišli njemu v pest, le malokdo je odnesel zdrave pete. In moč je imel Trenak veliko.

Odkar je bila v Hrastovem prosta deželska sodnija in to že od leta 1457 je imel graščak pravico, soditi tudi na smrt. V ta namen je imel krvnega sodnika, ki je vodil razprave, izrekal sodbe in jih dal tudi izvršiti.

Mihael Trenak je bil tedaj krvni sodnik. Že mnogo sodb je izrekel, mnogo jih je stokalo po podzemeljskih ječah, ki so se pregrešili včasih zaradi malenkosti. A tedanje postave so bile stroge in gorje, kdor je prišel v tiste temne zapore,

zmiraj sveže in cement kupite najceneje pri staroznani tvrdki H. ANDRASCHITZ, Maribor, Koroška c. 550

APNO

Steklarna Ivan Kovačič

Maribor, Koroška cesta šte. 10

otvori dne 2. julija 1928

podružnico

trgovine stekla in porcelana v lastni hiši

Maribor, Slovenska ulica šte. 10

ter priporoča svojo veliko zalogo prvovrstnega steklenega in porcelanastega blaga, kakor: šipe za okna, različno posodje, ogledala, svetilke, okvirje za podobe ter lepe luk-susne predmete za darila — po najnižjih cenah.

Stavbeno in umetno steklarstvo, delavnica za moderne okvirje, glavna zaloga Rex-aparator in Rex-steklenic, priznane najboljše priprave za vkuhanje sadja in sočivja.

798

Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava		Vezava v usnju z zlato obr.	Koščene platnice (celuloid)	Izredno fina vezava	
	rudeča	zlata obr.				
Dinarjev						
Ključek nebeški	20.—	25.—	—	—	—	—
Pri Jezusu	9.—	15.—	42.—	—	—	—
Kam greš?	11.—	21.—	27.—	24.—	30.—	Irha 34.—
Oče naš	—	—	35.—	črne 21.— bele 21 30	—	—
Angelček	13.—	—	26.—32.— 40.—	črne 18.— bele 18 19	45.—	—
Za Jezusom	19.—	24.—	—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39.—	—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12.—	16.—	—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43.—40.— 28.—20.—	—	42.—	—
Nebesa naš dom	—	—	—	—	67 50.	—
Zgodí se Tvoja volja	22.—	—	—	—	—	—
Družbenik Marijin	16.—	22.—	44.—	—	—	—
Besede življenja	22.—	—	30.—	—	—	—
Vere mi da, Gospod	27.—	—	—	—	—	—
Bog s teboj	16.—	18.—	—	—	—	—
Jezus na križu	18.—	30.—	—	—	—	—

zaduhle, mokre, kamor se je le tu in tam ukradel kak solnčni žarek. Pribit s težkimi verigami ob moker zid, je trpel dneve, tedne, leta, dokler ga ni rešila blede smrt. In dosti jih je bilo, ki so bili obsojeni na smrt; odpeljani so bili k Sv. Lenartu na morišče blizu potoka Velka; pri sodnem križu izven trga so opravili zadnjo molitev, predno so nastopili usodepolno pot.

Mihael Trenak je prišel kratko pred smrtjo prejšnjega graščaka Ivana Herberstein v Hrastovec. Po graščakovi smrti je bil desna roka graščakinje Margarete, ki je rabila v marsikaterih stvareh njegov nasvet.

Baroninja Herberstein je vedela ceniti njegove izvanredne zmožnosti in je to tudi, kjer je nanesa prilika, povdarjala, oskrbnik Trenak pa ji je bil zato tudi zvesto vdan in je bil pripravljen, storiti za njo vse, kar je bilo v njegovih močeh, če bi bila to njena želja.

Mladi graščak mu je manj ugajal, ker ni hotel poslušati v vsakem oziru njegovih nasvetov, ampak je ravnal po svojem, po prostem prevdanku, kakor je odgovarjalo najbolj položaju in se je ujemalo s pravico.

Grajskemu oskrbniku je postalo kmalu znano, da zahaja mladi graščak večkrat na Štralek

in ljubi Agato iz celega srca ter ima celo namen, jo poročiti, vedel pa je tudi dobro da noče graščakinja ničesar slišati o tej zvezi.

In Trenak si je štel v svojo dolžnost, da nomaga graščakinji, preprečiti to neenako zvezo in doseže, da se poroči mladi baron z Zofijo Stutenbergovo.

Oskrbnik Trenak je imel za to svoje posebne vzroke.

Ko je bil še v gradu Vurberg, je nanesa prilika, da se je sešel z lastnikom gradiča Štralek, ker je imel Štefan Nürnberger tudi v ondotnem kraju svoje podložnike, ki so dajali opraviti tudi deželski sodnji v Vurbergu. Tako je spoznal Štefan Nürnberger oskrbnika Trenaka, katerega je povabil v Štralek. In Trenak se je temu vabilu rad odzval, ker je slišal, da ima gospodar zalo hčerko Agato. Že na prvi trenutek, ko jo je zagledal, mu je ugajala; od tega časa je prihajal pogosto na Štralek in vedno bolj se je ogreval za rajsko lepo gospodično. Sklenil je, da ne odneha prej, dokler je ne imenuje svojo last.

Skušal se ji je na vse mogoče načine približati. Agata je bila napram Trenaku prijazna, kakor je to zahteval njegov stan, a ko je videla, da imajo njegovi obiski druge namene, se mu je

Na drobno!

Na debelo!

Železnina

Anton Brenčič

v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih potrebščin 806 ter vsakovrstno orodje za obrt.

Ugodne cene.

Točna postrežba.

Brzojavni drogi

Kupujem stalno borove, smrekove in jelkine brzojavne droge ter iščem v vseh večjih krajih krajevne zastopnike za nabiranje brzojavnih drogov od posameznih kmetov. Pišite mi takoj po navodila in po kupne pogoje ter se obrnite na KOROŠEC DRAGOTIN, trgovina z rudokopnim lesom, Šmartno ob Paki (Gorenje št. 7). 773

Razpisuje se ofert. zniževalna licitacija za popravilo strehe zvonika cerkve sv. Tomaža blizu Ormoža. Ponudbe je vložiti z eventualno navedbo varščine in pojasnila daje do 14. julija 1928 na: Cerkevno konkurenčni odbor. 795

»Germisan«, najbolj razširjeno in preiskušeno sredstvo za namakanje (luženje) žita se dobi pri dr. A. Jenčiču-Maribor, Kopitarjeva ulica 6, 794

Ostrožnice ali robidnice

prodaste pri Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 761

KRALJ. DVORSKI DOBAVITELJ

Petar J. Miovič

Prvo jugosl. specialno podjetje za kmetijstvo

Maribor, Kopitarjeva ul. 6

priporoča najbolj učinkujoče sredstvo »Conchynol« za istočasno pobijanje oidija, kisljaka in trtnega zavijača, in »Hmelin« za pokončavanje vseh živalskih škodljivcev na hmelju. 793

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.—

Sv. Anton v Slov. gor. Dne 21. junija smo spremili k večnemu počitku Martina Rojs, posestnika v Brengovi. Pokojnik je bil priden gospodar, mož blagega, mirnega značaja, njegove vesti ni omadeževala strast in hudoba današnjega sveta; gotovo bi lažje krivico trpel, kakor storil. Prav lep vzgled nam je dajal vsem s svojo miroljubnostjo s sosedi, ljubeznjivostjo v družini, zlasti z lepim krščanskim zakonskim življenjem. Dasi je bila starostna razlika med njim in ženo precejšnja, vendar ni ju to motilo v najlepši zastopnosti. To more veljati marsikomu v opomin, da se da premagati ali premostiti vsaka prilika, katera bi bila možna v zakonskem življenju kaliti sveti mir, ako pridejo skupaj pametni ljudje, kateri imajo vedno pred očmi Boga, namen in pomen zakonskega stanu, ki to raje živijo po veri. Pokojnik je bil član načelstva tukajšnje hranilnice in posojilnice, in sicer ves čas od ustanovitve leta 1907. Na zadnji poti ga je spremila velika množica ljudstva, kakor je trdno upati, z željo: Bog bodi blagemu možu bogat plačnik!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Pred nedavno je bil pokopan mlad gospodar iz Sovjaka Al. Muršec. Bil je dobrega in mirnega značaja ter zvest naročnik našega lista. Star komaj 27 let, je zapustil istotako bolno ženo. — Po večno plačilo sta šla Francka Potrč, šolarica, in Liza Potrč iz Bišečkega vrha, ki si je s svojim zglednim življenjem zaslužila prav lep pogreb. Nesle so jo belooblečena dekleta. Naj počivajo v miru! — Spravljanje sena je letos pri ugodnem vremenu že končano. — Poročamo še, da se je ponesrečil Vinko Roškar iz Biša. Padel je iz naloženega voza sena na okrajno cesto tako nesrečno, da je dobil težke poškodbe na glavi. — Sklicana komisija za regulacijo Pesnice se vsled nadošlosti potrebnih gospodov in mogla vršiti. Toliko za danes!

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo, dne 15. julija se vrši tukaj v proslavo 700letnice obstanka naše škofije velik dekliški shod za lenarško dekanijo. Pridigo bo imel preč. g. kanonik Časl, na shodu bo poleg naših deklet govorila osrednja voditeljica dekliških zvez, g. Marija Štupca. Dekleta po vseh farah, na delo! Shod mora biti krasna manifestacija. Ob enem proslavimo 70letnico prikazni M. B. v Lurdu in poživimo naše Marijine družbe in dekliške zveze. — Naše žene iz cele dekanije pa bodo imele tukaj svoj shod v nedeljo, dne 19. avgusta. Naj se že sedaj širi zanimanje zanj!

Zamenci-Polenšak. Lepa, prelepa slovesnost je bila v nedeljo, dne 17. junija, v Zamencih, ko se je blagoslovila nova kapela presv. Srca Jezusovega na posestvu Jožefa in Marije Antolič. Postavila sta jo v zahvalo za premnoga uslišanja presv. Srca Jezusovega in z milo prošnjo, da bi nju in njune otroke Bog tudi vnaprej čuval in varoval nezgod, križev in težav ter njima dal moč in pomoč, vse potrpežljivo prenašati. Bog vama daj svoj blagoslov in srečo ter zdravje, presv. Srce pa, kateremu sta se posvetila, vaju spremljaj ter vama obilno povrni ves trud in vse, kar sta žrtvovala njemu v čast! Veseli gostje ste slovesnosti so se spomnili Dijaške kuhinje in nabrali za njo 210 Din. Bog plačaj vsem darovalcem!

Remšnik. Oblastni odbor v Mariboru je poslal predavat o kmetijstvu inženerja gospoda Muri, ki je opozarjal na najvažnejše pri našem kmetijstvu. Hvala predavatelju, kakor tudi oblastnemu odboru! — Prosvetno društvo iz Ruš je napravilo v nedeljo, dne 24. junija, izlet k nam. Imeli so tukaj slovesno službo božjo. Primeren cerkveni govor, kakor tudi lepo petje lastnega zbora nas je vse navdušilo za najlepše načrte za bodočnost. Izlet k Sv. Pankraciju je bil nad vse razveseljav. Ob narodnostni in državni meji je dolgo odmevalo lepo petje naše pesmi. Še večkrat vabljeni dragi gostje na ta prijazen hrib. Hvala gospodoma voditeljema, kakor tudi izletnikom sploh za obisk in za govore ter petje!

Št. Ilij pod Turjakom. V Stražah se je dne 21. junija ubil Franc Batič, star 14 let, pri podiranju dreves. Eno drevo je vsled neprevidnosti padlo na njega in ga zmečkalo, tako da je kri pri nosu in ustah ven pri tekla. Prepeljali so ga takoj v slovenjgrško bolnico, kjer pa je še isti večer umrl. — Slana je zopet dne 18. junija napravila precej škode, osobito na krompirju in bolj nežnih vrstah fižola. Iz Št. Vida nad Valdekom pa je prišlo poročilo, da je tamkaj vsled višje lege ni bilo. — Vročine smo še pred 15. junijem imeli do 37 stopinj Celzija. Nadejamo se, da bo meseca julija še primeroma večja. — Zelo pohujšljivo je, ako nekateri naduti ljudje delajo po nedeljah, kakor bi bil kak delavnik. Dne 3. jun. je bila kvaterna nedelja, pa sta dva delavca v nekem kamnolomu kamenje vrtala in proč odmetavala. Eden pa je celo plohe lupil. Kvaterni nedelja je po cerkvenem pravu večji praznik, kakor navadna nedelja. Moj pokojni oče jo je tako spoštoval,

da nas ni pustil nikamor drugače iti, kakor v cerkev. Bog nam je dal šest dni v tednu delati, sedmi dan pa za počivati in za moliti!

Sele pri Slovenjgradcu. (Smrt in življenje.) Na Telovo smo pokopali tukaj veliko častilko Najsvetejšega Srca Jozefo Uršej, tik ob njeni sestri, dolgoletni telesni mučnici v hudi bolezni, ki je umrla poprejšnji mesec. Bila je revna, a Bog je svojo služabnico poveljal že tukaj, da je imela pogreb, kakoršnega na Selah ni kmalu bilo. Udeležila se ga je po svojih zastopnicah tudi Marijina družba iz Starega trga, ker je bila rajna Pepa vpisana v Marijino družbo, in skoraj polnoštevilno tretjeredniki selski. Zlasti v cerkvi bomo Pepo zelo pogrešali. — Dne 11. junija pa nas je zapustila druga zgledna mlada Marijina družnica Vukovnikova Rozka, ki nam jo je odpeljal kot nevesto mladi Štumpfl Tone Jeromel iz Podgorja. Bilo srečno! Na gostiji so darovali gostje za popravo orgel na Selah 250.10 Din. Bog povrni! Da bi našli še več blagih darovalcev, ker nam gre hudo trda za denar!

Frankolovo. Po večkratnem drezanju se je letos odločilo, našo veliko župno cerkev temeljito popraviti in poslikati ter jo tako usposobiti za slovesen dan sv. birne dne 23. julija. Največ skrbi je delal les in deske za odr, kar so pa župljani radi darovali in brezplačno izvozili toliko, da je še nekaj ostalo. Može in fantje so v enem dnevu vse odre v cerkvi brezplačno postavili, nas je sicer malo, a složno skupaj stopimo, pa vse zmoremo. Za slikanje so z veseljem in radevolje prispevali nekateri izdatne denarne svote, župljani so tukaj požrtvovalno vneti za lepoto hiše božje. Cerkev je prav pestro in okusno slikana, od zunaj pa lepo pobeljena. Posrečilo se je dobiti slikarja g. Vinko Vipotnika iz Žalca, ki je za malo svoto to delo prevzel in je lepo in dovršeno poslikal cerkev. Treba je še streho popraviti in nova okna ter tlak pripraviti, pa za enkrat vsega ne zmoremo. — Prosvetno društvo Slomšek vidno napreduje pod res spretnim vodstvom navdušenega Jožeka Goršek, kateri je zbudil društvo do živahnega delovanja. — Pripravljamo se na veliki kmečki tabor v Žalcu, katerega se bomo mnogoštevilno udeležili. Pokazati hočemo, da smo Frankolčani po mišljenju v taboru SLS. — Po posredovanju oblastnega poslanca g. Jakoba Vranjek je komisija si ogledala naš usahlji potok in ugotovila naše zahteve, da se potok izpelje v staro strugo, ker se je prepričala, da smo posestniki iz

vedno previdno umaknila, da bi ne dala prilike do daljnega razgovarjanja in približevanja. Četudi je bil Trenak ljubezniv in zavzemal lepo mesto, je bilo vendar Agatino srce napram njemu vedno hladno, ni našla ničesar na njem, kar bi ji ugajalo.

A ravno to mu je delalo Agato še bolj poželjivo, še bolj se je v nemala v njem strast, da bi si jo pridobil.

Naneslo je nekega dne, da je bila Agata sama doma, ko je prišel oskrbnik vsled nekih sodnijskih poslov, ki jih je imel opraviti v bližini, tudi na gradič Štralek. Oče Štefan je odšel ravno ta dan k bratu Cahariju v trg, ker se je moral z njim nujno posvetovati. Agata je sprejela gosta prijazno, ga pogostila in mu delala družbo. Pogovor se je sukalo o tem in onem, nazadnje ga je napeljal oskrbnik Trenak tudi na ženitev.

Agata je kar zarudela, kajti kaj takega se v pričo nje še ni govorilo, spoznala je tudi, da meri ta pogovor na njo. Trenak si je razlagal njeno zadrego v svoj prid, domneval si je, da mu Agata vrača njegove čute in ga ljubi. To mu je dalo pogum, da se je ojunail, prijel Agato za roko in rekel:

»Gospodična, že nekaj časa vas poznam in priznati moram, da mi zelo ugajate.«

Agata ni vedela, kako bi se mu odtegnila, zato pravi:

»Gospod oskrbnik se šalite z menoj, zato imate že drugih gospodičen dosti na izbiro.«

»O motite se, le vi ste edina, katero spoštujem iz celega srca.«

»Pustite rajši to, gospod oskrbnik,« reče Agata vsa zbegana, »kaj bi rekel moj oče, ko bi o tem slišal.«

»O naj reče, kar hoče, imam resne namene, že dolgo časa sem vas vzljubil, ne bodite neusmiljena, dajte mi up, da ste mi naklonjeni.«

»Gospod oskrbnik, za me je še čas,« odvrne Agata s tresočim glasom, »nudi se vam drugod lepša prilika.«

»Ne ponižujte se, samo vi ste, ki vas srčno ljubim, ne zavržite me, osrečiti vas hočem.«

»Verjamem vam gospod oskrbnik, da resno mislite, nočem vas varati, saj ste ugleden uradnik, a zato vam tudi odkrito rečem, da rajši ne govorite kaj takega z menoj.«

»Zakaj ne,« vzklikne oskrbnik ves razburjen, »ali vam ne nudim lepe bodočnosti, vse storim za vas, da ste moja.«

za veselice in prireditve naročajte
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Plakate

Lipe-Ternovelj gospodarsko in življenjsko udarjeni ob izgubi te vode. Obljubilo se je nam, da se ukrene vse potrebno. Za vsa ta posredovanja se g. oblastnemu poslancu J. Vranjaku prav iskreno zahvalimo!

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 22. junija je tukaj nenadoma preminula mlada gospodinja Angela Hrastnik, po domače Fendretova, rojena Tuhtar v Sv. Petru. Šele lani se je poročila, živela v srečnem zakonu s svojim možem, a samo eno leto in štiri mesece. Mnogoštevilni pogrebci so vsi iskreno sočustvovali s potrjim mladim vdovcem Karlom Hrastnik. Večna luč naj sveti vrli pokojnici, možu in domačini pa iskreno sožalje! — Isti dan je umrla po kratki boleznici Helena Kristanšek, vdova v Kanjicah, po domače Lukežca. Bila je dobra, krščanska mati in vrta gospodinja, in je svoja stara leta preživela pri svoji hčerki Amaliji. Njenega pogreba na Svetino se je udeležila velika množica znancev in prijateljev. Počivaj v miru, vrta mati!

Sv. Mohor nad Laškim. Vsem častilcem sv. Mohorja se naznanja, da se obhaja šmohorska nedelja pred godom, to je 8. julija.

GOSPODINJSTVO

Mara Sottlerjeva:

O SOLATI.

Kdo je ne pozna, kdo je ne je? Ni ga med nami. Da pa so uživali solate naši predniki že v sivi davnini, o tem večina konsumentov ne ve prav ničesar. Ravno tako večini ni znano, da so ljudje cenili ugoden učinek solate na zdravje že v »starih časih«. Toda, kar ni splošno znano, o tem priča zgodovina. Ona nam pove, da je vojskovodja Palamedes, ko je oblegal Trojo, priporočal uživanje zelenjave, pred vsem solate, prepovedal pa je meso, da bi preprečil s tem nevarnost kuge. Rimski pisatelj Plautus nam poroča, da so bili Rimljani (menda bolj Rimljanke) pravi mojstri v pripravljanju solate. Uživali so jo fino zrezano z octem in s soljo. V Nemčiji so užili že v srednjem veku mnogo solate, pred vsem

v samostanih; tam so jo jedli s čebulo, oljem in — medom. Že takrat pa so posvečali kulturi solate tudi posebno pozornost; da so dosegli čim zgodnejši pridelek, so jo kultivirali na posebno ugodnih gredah. — Posebno poglavje o pripravljanju (mešanju) solate bi se dalo napisati iz dobe rokoko-ja. Paralelno s povečanim gastronomičnim znanjem so se stopnjevale takrat seve tudi zahteve. Prišlo je v modo pripravljanje solate po posebnih umetnikih. Ti umetniki so bili v krogih gurmenov (ljudi dobrega okusa) prav priljubljeni, in tisti, ki te umetnosti niso izvajali zgolj iz amaterstva — so bili celo plačani. — V Angliji je opravljal mešanje solate profesionalno neki Francoz. Stal si je baje tako dobro, da je potoval z lastnim vozom po Londonu, da je zmogel vsa naročila. — Poročila iz 18. stoletja pravijo, da so mešali solato z rokami. Dragocenih bednjev in otirač so se posluževali pri tem mešalci. Dostikrat pa so mešanje opravile lepe žene kar pred gosti v obednicah, kakor je bilo takrat običaj. Pozneje je moda pripravljanja, oziroma mešanja solate po »špecialistih« prešla, enako mešanje solate kar na jedilnih mizah. — Dobra priprava solate (svežost, začimba itd.) pa je ostala prej ko slej umetnost, kateri moreta biti kos le prava veščost in fini okus gospodarice, odnosno kuharice.

Dobra prikuha je kuhana solata z graham. Izluščena zrna ali otročji grah skuhamo do mehkega. Posebej skuhamo solato (najboljša je štrucarca) oblijemo naglo z vodo, in debelo zrezano pridenemo grahu, kakor svetlo prežiganje iz masti in moke, v katerem smo scvrli precej zelenega petršilja.

Mara Sottlerjeva:

SVETLOLIKANJE PERILA.

Vsaki gospodinjini ni pri roki svetlolikalnica ne glede na to, da ta u-

di stane. Rada bi zato možičku sama poškrabila ovratnike, zapestnice in srajce, a nikakor se ji ne posreči. Kakor vsak, tako tudi ta posel zahteva znanja, spretnosti in potrpljenja.

Pred vsem pazi, kako razredči škrob. Postopati tu kar približno, je pogrešeno. Ako napraviš pregosto, se pri likanju sprijema na likalniku in n. pr. pri formiranju ovratnika se loži vnanje blago od notranje vloge, delajo se mehurji, in to vse zato, ker pregosta tekočina ni mogla prodreti v sredino ter se po blagu enakomerno porazdeliti. Premalo škroba tudi ni prav, ker tako ne dobiš zaželjene oblike. Ravnaj se tedaj po sledečem navodilu:

Vzemi na pol litra vode 50 do 55 g škroba. Da dobi perilo pri likanju lesk in prožnost, raztopi poleg tega še v pol litra vroče vode za kavino žličko boraksa in nekoliko fino nstrganega stearina (opraviš tudi s svečo). Stearin ali sveča olajša likanje, kajti likalnik drži ložje. Ko pa imaš tekočino skrbno pripravljeno, namoči perilo in žuli, da se dobro napoji. Nato ožmi močno ter na snažen prt lepo raztegni na dolžino in širino, izravnaj gube in gubice in trdo zvij. Tako pripravljeno perilo likaj šele čez nekaj ur.

Za likanje si očedi likalnik s šmirgelnovim platnom; pred vsako uporabo se prepričaj, ako je res snažen. Sedaj prični: ovratnik ali karkoli s snažno krpico obriši, kajti mogoče je, da je v škrobovi raztopini vendar še ostala kaka kepica. Spočetka uravnavaš z likalnikom na lahko, ko pa so odstranjene vse gubice, osuši z likalnikom. Ako na ta način ravnáš, se mora posrečiti. Če se je morda kljub pažnji napravila guba, vzdigni jo previdno s topim nožem, zmочи znova in zlikaj. Ako si blago zažgala toliko, da je porumenelo, zmочи z mrzlo vodo in postavi na toplo solnce.

»Gospod oskrbnik, predrzni ste in ni lepo, da porabite priliko odsotnosti mojega očeta za take pogovore,« reče Agata vsa razburjena in se izmakne oskrbniku, ki jo je hotel objeti.

Trenak stopi za Agato, ki je hotela oditi ter reče:

»Gospodična, vi tedaj zavržete mojo resno ponudbo?«

»Kako mi je žal, a ne morem drugače, odkrito vam povem, ne morem vam ugoditi, ker ne čutim do vas nobene naklonjenosti.«

»O, ne govorite tako, niste še o tem premišljevali, upam, da spremenite vaše mišljenje napram meni.«

»Nikdar mi ni prišlo na misel, da bi vas mogla ljubiti in se kaj takega tudi ne zgodi, zato prosim, bodite obzirni in ne nadlegujte me s takimi stvarmi.«

»Tedaj me odklonite?«

»Kakor ste rekli gospod oskrbnik,« odvrne Agata z odločnim glasom.

»Tedaj nimam ničesar več tu iskati, a mogoče vam bo žal, toda prepozno bo.«

»Obžalovala ne bom nikdar, ker vem, da bi bila le nesreča.«

Oskrbniku so se zasvetile od srda oči, a vendar se je premagal in ni nič rekel, poslovil se je nemo in odšel. Ko je že odhajal po strmih griču domov, je zavihtel roko proti Štraleku in siknil: Zavrgla si me nežna golobčica, zavrgla mene, ko bi si štela druga v čast, če bi napravil to ponudbo, čakaj ti visokoteča gospodična, postala boš še krotka in moja postaneš, če pa ne, pa je tvoj pogin.

In je gojil od tega časa srd do Agate, ker je bil v svojem ponosu užaljen, še bolj pa do mladega graščaka, ki si je sedaj osvojil Agatino srce.

Zato je bil vedno mlademu baronu za petami, da je mogel znati za vse, kar bi bilo važno, da zve o tem tudi graščakinja.

In tako je bilo tudi danes. Brzi sel mu je na vprašanja povedal, da se zbira vojska proti Turkom in mora mladi baron odriniti.

Čemu je odjezdil Friderik Herberstein v Šent Lenart? In kaj naj dela tam? To so vsekako stvari, ki se morajo pojasniti.

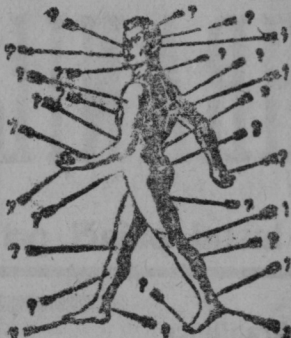
Dalje bo sledilo.

Če hočeš vedeti, kaj je dom, kupi si lepo povest »Dom«, ki kaže kmetško življenje v severnih krajih. Naroča se v Cirklovi tiskarni in stane: broš. 22 D vezan 35 D.

Dom

Ako Vas kaj muči

ako čutite bolečine, kupte si v lekarni ali v tozadevni trgovini Fellerjev pravi lepodiščič »Elsafluid«. Otrajate si vsake jutro in večer bolna mesta in izenačilo in obradevalo Vas bo, kako brze in prijetno je Elsafluid oblačil Vaše boli. Ako ste zdravi, rabite Elsafluid za izpiranje grla in za pranje telesa. Bodete Elsafluidu hvaležni in ostali mu bodete zvesti!

DNEVNO negovanje telesa s Elsafluidom Vas bo nagradilo s bistro glavo, močnimi živci in zdravim spanjem, obvaroval bo Vas pred nahodom, gripo in drugimi boleznimi in ustvarjal vam tako veselje do življenja. Tudi notranje, par kapljic na sladkorju ali mleku, obvaruje

Vas proti neugodnostim, grčevim itd. ter na želodec prijetno deluje. Če naši starši in dedje so rabili Fellerjev Elsafluid zunanje in notranje kot zanesljivo domače sredstvo in kozmetikum za celo telo. Jačje je in bolje deluje kot francoske žganje.

Zahtevajte v lekarnah ali tozadevnih trgovinah tudi v najmanjših krajih izrecno »Fellerjev« pravi Elsafluid v polzkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih po 9 Din ali v specialnih po 26 Din. Ako pravega ne dobite, naročite direktno po pošti, potem imate seveda ceneje čim več naročite naenkrat, ker z omoto in poštnino vred stane

9 polzkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici . . . 62 Din

27 polzkusnih ali 18 dvojnih ali 6 specialnih steklenic . . . 139 Din

54 polzkusnih ali 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic . . . 259 Din

Naslov označite jasno: Lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska.

Do sedaj najcenejša trvdka v državi!

Skladišče: Meinel & Herold

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGER, MARIBOR, ŠT. 106-A.

Violine od Din 95.— d. Ročne harmonike od 85.—
Tamburice od Din 98.— d. Gramofoni od 345.—
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega vam pošljemo brezplačno. 769

Voieno, belo in pisano platno, hlačevino, kambrike, delene, srajce, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri trvdki

Alojz Drogenik, Celje
SAMO Glavni trg št. 9 SAMO

Vsakovrstni ostanki za polovično ceno. 557

Trebušne in kilne pasove

vseh vrst, gumijeve nogavice za krčne žile, ravnodržalce, irigatorje in vse gumizdelke priporoča po najnižjih cenah trvdka
A. BESEDNIK, MARIBOR, VETRINSKA ULICA 20
Pošilja se tudi po povzetju! 683

Višnje

in temnorudeče črešnje prodaste najbolje pri Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 759

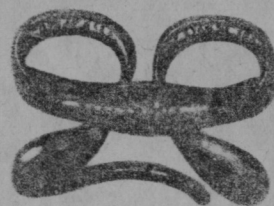
MOSTIN!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in drogerija A. Kanc, Ljubljana. 689

Maline

kupuje po najvišji ceni Podravska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 760

TOCNA IN SOLIDNA POSTREZBA! Ustan. 1904

KILNE PASE

trebušne obveze, proči višočemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijeve nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, Korsete, bergle, podloge za pleske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana trvdka po zelo nizkih cenah.

Franc Podgoršek nasl. FRANC BELA
bandažist, Maribor, Slovenska ulica 7
Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Cunje,

stare železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glačevino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljšo

A. Arbeiter, Maribor,
Dravska ul. 15.
iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

BRUSNICE

ponudite Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 762

Kuharico, vajeno gospodarstva, sprejemem. Ponudbe s spričevali na upravo lista. 792

Denar naložite

najboljšo in najvarnejšo pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%

na trimesečne odpovedi po 8%

BLAGO

Za ženine in neveste, svileni robci, platno, hlačevina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj. 24 nižjih cenah pri

L TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Borovnice

plačuje najbolje Podravska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 758

CIRILOVA KNJIZNICA

OBSEGA SLEDEČE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država. (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lénard: Jugoslovanski Piemont. Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda. Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik. Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: Gladiatorji, I. del Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: Gladiatorji, II. del Din 10.—
7. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku. Din 7.—
8. B. Orczy: Dušica, I. del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: V hbijski puščavi. Din 12.—
10. Arnold Bennett: Živ pokopan. Din 8.—
11. Illamo Camelli: Izpovedi socialisti. Din 16.
12. E. R. Burroughs: Džungla, I. del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: Šumi, šumi Drava . . . Din 5.—
14. Matija Ljubša: Slovenske gorice. (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaka. Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov. Din 28.—
17. Anton Kosi: Iz otroških ust. Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto. Din 8.50.
19. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec. Din 11.—
20. Pavel Keller: Dom. Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: Zgodovina Maribora. Din 20.—
22. H. R. Savage: Snubitev kneza Šamila. (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti. Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedeletnih, ki ga vlagajo središča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

V Kanado

Med 20. jun. in 5. avg. za poljske delavce, služkinje, družine poljedelcev.

Samo 4 dni na odprtem morju. Najhitrejša in najboljša zveza preko Hamburga, Antverpna in Cherbourga z glasovitimi parobrodi na dvojne vijake. Odhod vsako nedeljo. Informacije glede vozniš cen, vizuma, prtljage, predpisov vseljevanja v Kanado in USA daje

CANADIAN PACIFIC zastopstvo za Slovenijo
JOSIP ZIDAR (II) LJUBLJANA, Wilsonova (Dunajska) cesta št. 31.

Vaš denar ima pri meni večjo vrednost!

Vi kupite pri meni po zelo zmernih cenah prav dobro blago. Počastite me s svojim obiskom in pretehtajte sami resničnost gornje trditve!

KOLARIČ FRANC,
trgovina, APAČE

668

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvi. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbe in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri LJUDSKI POSOJILNICI V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad Din 60.000.000. — Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-sestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmeti posestniki, Ljudska posojilnica je Vaš zavod. Poslužujte se ga!